

TO NEJLEPŠÍ
Z POLSKÉ
POVÁLEČNÉ
ABSTRAKCE
POPRVÉ V ČESKU

PROFIL

Markéta Ondrušková

„Dali mi do ruky fotoaparát
a řekli: Foť!“

Papežův portrétista

Roberto Ferri

představí svá díla

v Arcidiecézním muzeu

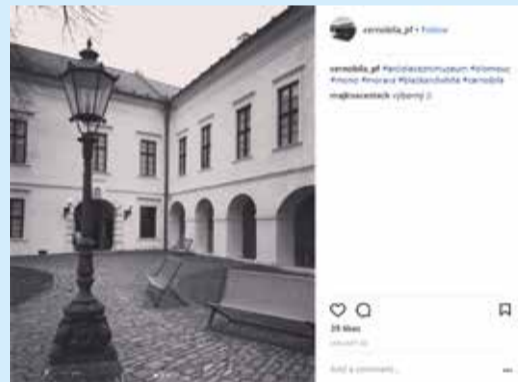
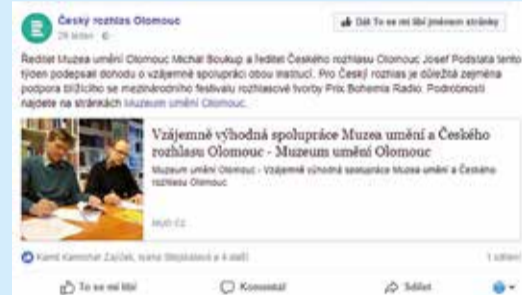
ROZHOVOR

Šárka a Petr Bergerovi

„Určitě nestačí, aby byl
restaurátor jen technik
a zručný řemeslník“

#muzeumumeni

MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUC

patří k nejvýznamnějším institucím svého druhu v České republice. Představuje výtvarnou kulturu od nejstarších dob po současnost. Zřizovatelem Muzea umění Olomouc je Ministerstvo kultury České republiky. Významně je podporuje Olomoucký kraj a Statutární město Olomouc.

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ

Denišova 47, Olomouc

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC

Václavské náměstí 3, Olomouc

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM KROMĚŘÍŽ

Sněmovní náměstí 1, Kroměříž / Arcibiskupský zámek

OTEVÍRACÍ DOBA

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC

út – ne 10 – 18 hodin

Každou neděli vstup volný.

Každou první středu v měsíci

vstup volný od 18.00 do 20.00 hodin.

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM KROMĚŘÍŽ

Zámecká obrazárna:

duben | so – ne 9 – 15.30 hodin

květen – červen | út – ne 9 – 16.30 hodin

SAMOSTATNÉ VSTUPNÉ

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC

Základní: 70 Kč | Snížené: 35 Kč

Rodinné: 140 Kč (2 dospělí + 1–3 děti 6–18 let)

SPOLEČNÉ VSTUPNÉ DO OBOU OBJEKTŮ

Základní: 100 Kč | Snížené: 50 Kč

Rodinné: 230 Kč | Školní skupiny: 10 Kč/os.

VSTUPNÉ DO OBJEKTŮ

DUCHOVNÍ OSY MORAVY – D.O.M.

VELKÝ OKRUH

ARCIBISKUPSKÝ PALÁC OLOMOUC*

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC

ARCIBISKUPSKÝ ZÁMEK V KROMĚŘÍŽI

(REPREZENTAČNÍ SÁLY, ZÁMECKÁ OBRAZÁRNA)

Základní vstupné: 180 Kč

Snížené vstupné (studenti, senioři): 120 Kč

Rodinné vstupné: 420 Kč

Vstupenka umožňuje jednu návštěvu objektů

po dobu jednoho kalendářního roku.

MALÝ OKRUH

ARCIBISKUPSKÝ PALÁC OLOMOUC*

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC

Základní vstupné: 100 Kč

Snížené vstupné (studenti, senioři): 50 Kč

Rodinné vstupné: 230 Kč

vstupenka umožňuje jednu návštěvu objektů

po dobu dvou dnů

* V neděli zavřeno

Informace/pokladna: 585 514 241

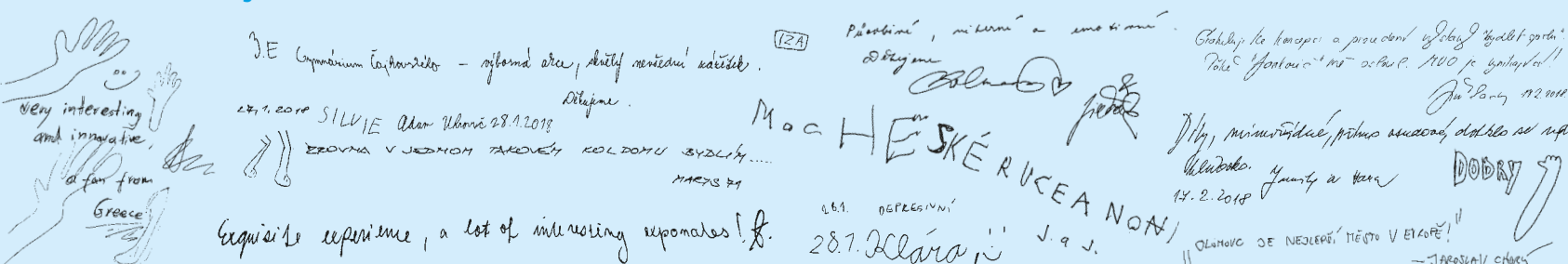
www.muoz.cz

OBSAH

- 4 **To nejlepší z polské poválečné abstrakce poprvé v Česku**
- 8 KRÁTCE – Výstavy v Muzeu umění Olomouc loni navštívilo téměř 170 tisíc lidí / Letošní Hortus Magicus vypukne už v srpnu společně s Florií / Svitavská sv. Anna Samotřetí obohatila stálou expozici / Černého Lupič od dubna zase ručkuje po muzeu a pokrřkuje
- 9 PROFIL **Markéta Ondrušková** „Dali mi do ruky fotoaparát a řekli: Foť!“
- 13 Kalendárium
- 14 **Rozlomená doba**
- 17 Musím dávat pozor, aby mě sklo nepřeválcovalo, říká slovenský výtvarník Palo Macho
- 18 **Papežův portrétista Roberto Ferri představí svá díla v Arcidiecézním muzeu**
- 20 Arcidiecézní muzeum Kroměříž letos představí další část sbírek biskupa Karla
- 22 Děti se s tablety dostanou až na dvůr císaře Leopolda I.
- 23 CEAD – Spojení člověka s krajinou v tvorbě Václava Ciglera
- 24 Začátek roku se v muzeu nesl v duchu císařských slavností, vzpomínání i reinstalace
- 26 Reinstalované Století relativity nabízí více abstrakce, plastik i lepší osvětlení
- 27 Pohled do sbírek představuje malíře – sběratele Miloslava Holého / Unikátní Vasarelyho plastika bude jen v Olomouci a v Aix-en-Provence
- 28 Stálými expozicemi vás provede nový hlasový průvodce / Muzejní noc dokáže, že komunikace nezná hranice
- 29 ROZHOVOR **Šárka a Petr Bergerovi** „Určitě nestačí, aby byl restaurátor jen technik a zručný řemeslník“
- 34 Výstava *V oplatce jsi všecek tajně* představí pražskému publiku několik novinek / České kolektivní domy se přestěhovaly do Liberce / Díla ze sbírek MUO připomenou v Roudnici i Plzni rok 1968
- 35 Na Academia Film Olomouc se přihlásilo čtyři a půl tisíce dokumentů z celého světa
- 36 Divadlo hudby uvede
- 39 Dětem

z návštěvní knihy

muzeion
časopis Muzea umění Olomouc
čtvrtletník – číslo 2/2018

Vydává: Muzeum umění Olomouc,
Denišova 47, 771 11 Olomouc
IČ: 75079950

Redakce: Tomáš Kasal, Lukáš Horák, Petr Dvořák,
Anežka Šimková a Ladislav Daněk, Alexandr Jeništa,
Olga Staníková, Terezie Čermáková
Foto: Tereza Horká, Markéta Ondrušková,
Zdeněk Sodoma
Grafická úprava / předtisková příprava: Petr Šmalec
Titulní strana: Jan Pamuča, 90 % zelené
(Žhavé léto), 1973

Tisk: PROFI-TISK GROUP, s. r. o.,
Krákovská 14, Olomouc
Náklad: 1000 ks | Neprodejně
Vytiskováno na recyklovaném papíru.
Registrace MK ČR E 22322 | ISSN 2464-5710
Máte-li zájem dostávat časopis pravidelně, staňte se členem Spolku přátel Muzea umění Olomouc.

TO NEJLEPŠÍ Z POLSKÉ POVÁLEČNÉ ABSTRAKCE POPRVÉ V ČESKU

Muzeum moderního umění

20. 4. – 19. 8. 2018

Téměř sto padesát děl od dvaadešáti předních polských abstrakcionistů na jednom místě, v jeden čas a vůbec poprvé v České republice. Právě to nabídne od 20. dubna výstava *Abstrakce.PL* v Muzeu moderního umění.

„V Olomouci budou k vidění všechna nejzvučnější polská jména – Roman Opalka, Wojciech Fangor, Władysław Strzemiński, Henryk Stażewski, Tadeusz Kantor, Jonas Stern, Jerzy Skarżyński a další,“ vyjmenovává autorka výstavy, polská historička umění Beata Gawrońska-Oramus. „Nejstarší obraz pochází z roku 1945 a ten nejnovější vznikl loni. Návštěvníkům tak ukážeme opravdu komplexní pohled na polskou poválečnou abstrakci.“

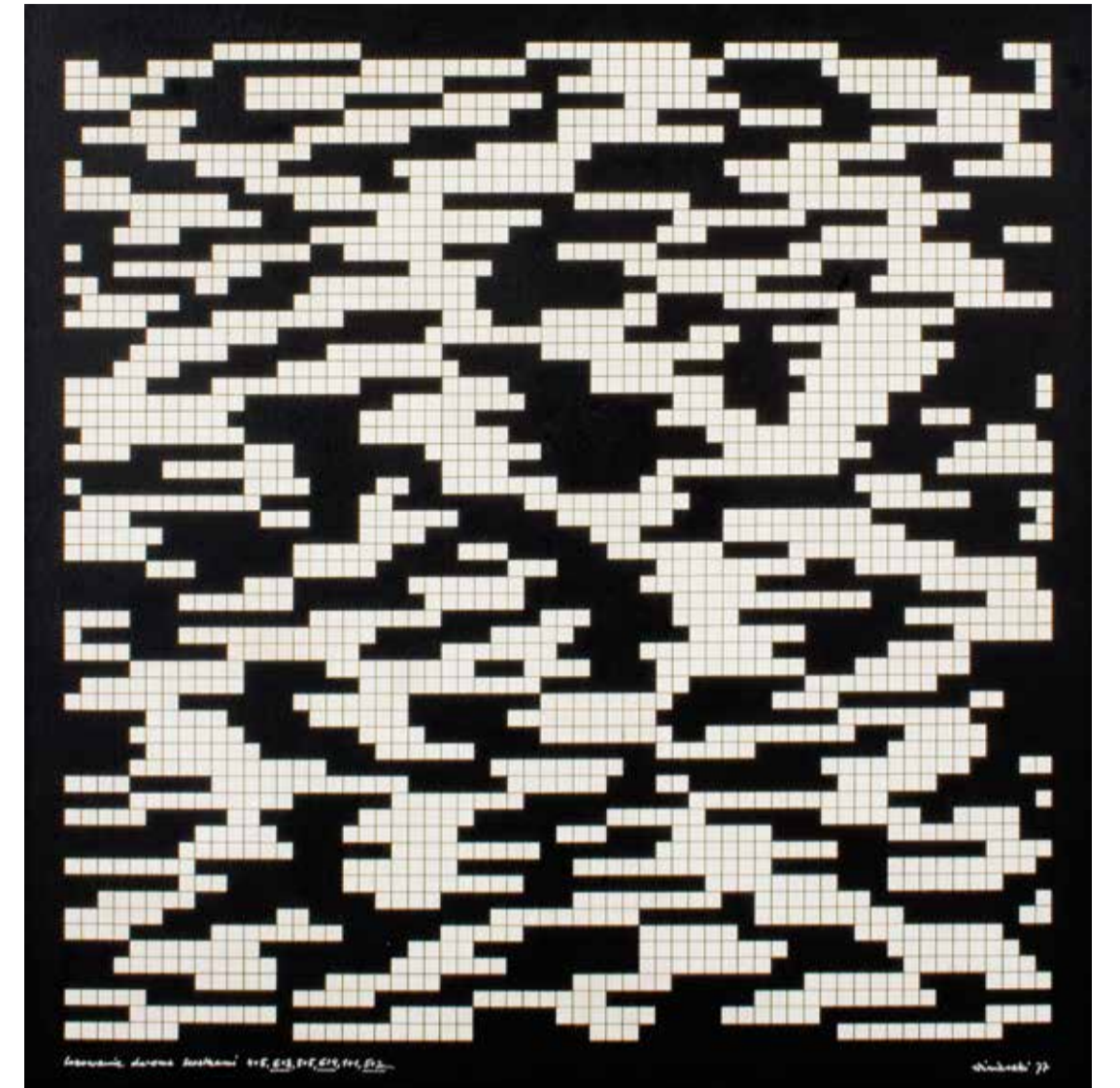
Výstava bude unikátní také proto, že převážná část děl pochází z významných soukromých sbírek. „Jde o sbírky z Vratislavi a Varšavy, konkrétně se jedná o kolekce Renaty a Grzegorza Królových a Grażyny a Jacka Łozowských. Chybět ale nebudou ani díla z předních polských institucí, jako jsou Národní muzeum ve Varšavě, Muzeum umění v Lodži či ZACHĘTA – Národní galerie umění ve Varšavě,“ vyjmenovává autorka výstavy. Návštěvníci uvidí také díla malířů, kteří z Polska emigrovali a v tamních muzeích téměř nejsou zastoupeni. „Příkladem je Mieczysław Janikowski. Jeho práce v polských muzeích nenajdeme,“ doplňuje Beata Gawrońska-Oramus.

Olomoucká výstava bude podle její autorky ojedinělá i svou velikostí: „Tak rozsáhlé výstavy polského abstraktního malířství jsou neobvyklé i v Polsku. Je totiž velice těžké dát dohromady takovou prezentaci z našich muzeí, neboť jak jsem zmínila, v nich nejsou všichni malíři dostatečně zastoupeni a jejich vlastníci – soukromí sběratelé – nepůjdou svá díla často.“

Komunismus proti abstrakci

Přehlídka bude mapovat třiasedmdesát let polské abstrakce, kterou výrazně ovlivnila složitá situace v zemi po roce 1945. „Se změnou politického režimu se měnil i pohled na umění. Tehdejší autoři se ocitli mezi nastupujícím kánónem socialistického realismu a tradičním polským akademickým malířstvím. Abstrakce byla protikladem komunistickému oficiálnímu modelu kultury, a tak u nás v padesátých letech probíhal boj o zachování kultury západního stylu,“ připomíná pohnutou národní minulost Beata Gawrońska-Oramus.

Klíčový byl už konec čtyřicátých let, kdy se stal jediným státem podporovaným uměleckým směrem socialistický realismus. „Někteří umělci to přivítali, strhla je doba a tomuto směru propadli. Příkladem je třeba Jonasz Stern, který však byl už před válkou velmi levicový,“ vysvětluje polská

Ryszard Winiarski, *Losování dvěmi kostkami*, 1977, sbírka Zachęty – Národní galerie umění, Varšava
← Tadeusz Brzozowski, *Struna*, 1957, Národní muzeum ve Varšavě (detail)

historička umění. „Tadeusz Brzozowski se naopak rychle zorientoval a říkal, že ho státem řízená práce nebaví, považoval takové umění za čistou propagandu. A Maria Jaremová, jedna z klíčových představitelk nástupu abstrakce po válce, byla přesvědčena, že umění se rodí ze svobodného myšlení, a toho se jí v Polsku nedostávalo,“ líčí autorka výstavy situaci na začátku komunistické diktatury.

Abstrakce do šuplíku

Umělci se postupně museli přizpůsobovat novým politickým poměrům. „Vlastně jim hrozila fyzická likvidace, protože peníze za umění mohli získat jen od státu. Po válce nebyli ve zničeném Polsku soukromí sběratelé. Pokud dílo nekoupilo muzeum, tak ho umělec neměl komu prodat. Neměl za co žít a co jíst,“ vysvětluje Beata Gawrońska-Oramus. „Tragický příklad zosobňuje předválečný zakladatel polské abstrakce Władysław Strzemiński, o jehož osudu natočil Andrzej Wajda film *Mžítiky*. Po válce se ocitl na ulici a záhy zemřel. Byla to smutná doba, kdy umělci museli pracovat schizofrenně. Oficiálně tvořili v duchu socialistického realismu a doma malovali abstraktně.“

Autorka výstavy to opět dokládá konkrétními případy: „Fangor maloval socialistické →

Aktivní zóny nabídnou netradiční puzzle, světelný stůl i záznam času

Výstavu *Abstrakce.PL* doplní i několik aktivních zón, které připravují lektoři edukačního oddělení. Přesnost geometrické abstrakce například přiblíží netradiční puzzle s různými možnostmi řešení. Návštěvníci si tak mohou sestavit svůj obraz inspirovaný tvorbou Jerzyho Kałuckého. Specifickou rozostřenost obrazců Wojciecha Fangora bude možné zase hledat ve hře tvarů a barev na světelném stole.

„Také bychom chtěli návštěvníkům přiblížit jedinečný princip tvorby Romana Opalky, který zasvětil svůj umělecký život postupnému malování či psaní čísel za sebou od jedničky až do pomyslného nekonečna,“ říká lektorka Terezie Čermáková. „Každý bude mít možnost stát se součástí našeho muzejního Nekonečného detailu, který nebude pouze reakcí na dílo Opalky, ale hlavně specifickým záznamem času trvání výstavy,“ doplnila Čermáková.

→
obrazy, Stażewski také. Oni z toho poměrně dobře žili. Velmi těžko je lze kritizovat, protože ne každý chce umřít hladu. Například Alfred Lenica, průkopník polské gestické malby, se také podílel na výstavách socialistického realismu. Ty malby jsou kýče, ale doma tvořil přímo fenomenální abstraktní díla.“

Uvolňování a návrat abstrakce

V Polsku se podobně jako v Československu se totalita časem vyvíjela a s tím i její přístup k umění. „Na konci šedesátých a v sedmdesátých letech ovládla společnost euforie z uvolňování poměrů, což se dotklo také abstrakce. Malíři mohli postupně opět vystavovat, a to i ve světě. Příkladem jsou Roman Opałka či Wojciech Fangor, který měl dokonce samostatnou výstavu v Guggenheimově muzeu v New Yorku,“ říká historička umění.

I v této době se rodily zajímavé autorské příběhy. „Mimořádný tvůrce je třeba Jan Pamuła, který už od časných osmdesátých let komponuje svoje obrazy za pomoci počítače a je tedy pionýrem tohoto přístupu v polském umění,“ podotýká autorka výstavy s tím, že i jeho díla návštěvníci uvidí.

Olomouc jasná volba

Výstava *Abstrakce.PL* není první spoluprací Beaty Gawrońskiej-Oramus s Muzeem

Tadeusz Kantor, Las Vegas, 1956/1957, sbírka Gražyny a Jacka Łozowských

umění Olomouc. Už v roce 2015 stála za výstavou *Alfred Lenica | Barva – Gesto – Podvědomí*. „Velice ráda na to vzpomínám a mám skutečně radost, že pokračujeme dál,“ usmívá se.

Muzeum umění bylo podle ní také jasnou volbou k uspořádání výstavy *Abstrakce.PL*. „Olomouc jsme si vybrali hned z několika důvodů. Především součástí Muzea moderního umění je vedle Středoevropského fóra

Je těžké pracovat na výstavě těch nejslavnějších malířů, říká designer Władysław Pluta

Výstava *Abstrakce.PL* je výjimečná i podobou plakátu a designem ostatních propagačních materiálů včetně objemného katalogu. Vytvořil je totiž jeden z nejznámějších polských tvůrců plakátů, profesor Katedry vizuální komunikace krakovské univerzity Władysław Pluta. „Abstraktní umění je mi blízké a velmi se o ně zajímám, ale musím rychle dodat, že nejsem ani malíř, ani grafik. Jsem projektantem průmyslových produktů, čili průmyslovým designérem a o to víc mě práce na tomto projektu těšila,“ usmívá se Władysław Pluta. „Je totiž těžké zabývat se kompletním designem výstavy, na které jsou zastoupeni ti nejlepší polští malíři. Na druhou stranu musím říct, a bude to možná znít nesklonně, že mě právě tato zvuková jména mobilizovala k tomu, aby se má vizualizace výstavy mohla rovnat těmto tvůrcům. Všichni vystavovaní malíři jsou pro mě velikou inspirací.“

Podobu plakátu nalezl profesor Pluta hned v prvním písmene názvu výstavy

– v „A“. „Při tvorbě vizuálu je nejdůležitější identifikovat samotnou výstavu a v tomto případě je to velmi specifické, neboť jde o poválečnou polskou abstraktní malbu. To byl hlavní prvek mého uvažování o tomto projektu. Výstava je navíc značně rozsáhlá, takže jsme hledali něco, co jí zastřeší,“ popisuje Władysław Pluta. „Písmeno A zaujalo mě i redaktorky připravovaného katalogu natolik, že jsme se ho rozhodli použít jako hlavní vizuální prostředek. A je speciálním písmenem v titulu výstavy, protože je vlastně všeobsahující. Podtitul jsme vytvořili ve třech jazycích – česky, polsky, anglicky a je to v podstatě jen doplnění písmene A o sdělení, že se výstava týká polské abstrakce mezi léty 1945–2017 a kdy a kde proběhne,“ vysvětluje podobu plakátu jeho tvůrce. „Druhým elementem je podoba písmene A. To je zkonstruováno ze základních lineárních prvků, se kterými jsme dále pracovali tak, že jsme ho rozdělili na jasné identifikovatelné části,“ doplňuje Pluta. „Dalším velmi

důležitým prvkem je barva. Písmeno A je červené hned ze dvou důvodů. Prvním je její častý výskyt v dílech abstrakcionistů. Druhý důvod je asi jasný, je to polská národní barva,“ dodává.

Profesor krakovské univerzity také prozradil, co z abstrakce jej nejvíc fascinuje: „Osobně, a už mě povolání tomu napovídá, preferuji geometrickou abstrakci. Je mi jako designérovi nejbližší.“

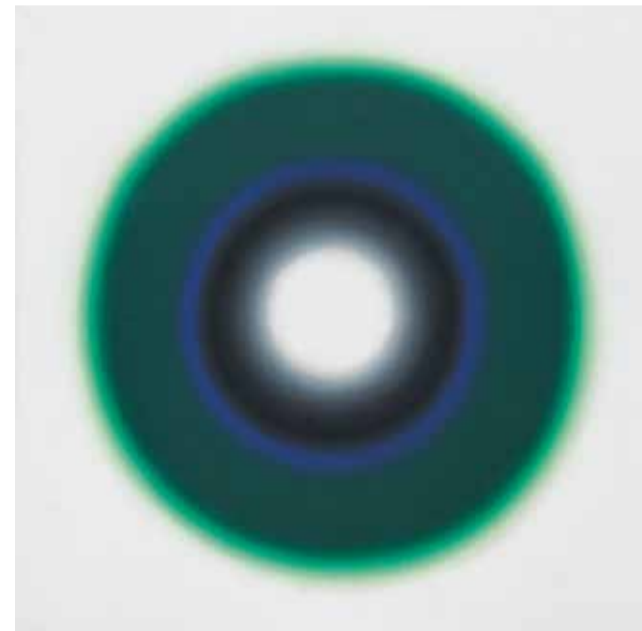
Władysław Pluta

se narodil v Jeleniu v roce 1949. V roce 1968 absolvoval Vysokou školu výtvarných umění v Krakově. Dále studoval na Akademii výtvarných umění v Krakově Fakultu průmyslových forem v letech 1968–1974. Diplom získal ve studiu profesora Ryszarda Brana. V roce 1974 začal vyučovat na své almě mater na Katedře vizuální komunikace, kde je nyní profesorem. Zabývá se grafickým designem a uměleckou grafikou. Účastní se výstav v Polsku i v zahraničí. Je nositelem mnoha ocenění v oboru plakátové tvorby a knižního designu, řadu ocenění získal i za uměleckou a pedagogickou činnost.

také Central European Art Database (CEAD), a tak naše výstava do tohoto konceptu mapování středoevropského poválečného umění skvěle zapadá. Navíc je tu velice příjemné prostředí a jak jsem už řekl, spolupráce probíhá na vysoké úrovni,“ pochvaluje si Gawrońska-Oramus.

Projekt rozsáhlé výstavy mapující polskou poválečnou abstrakci spoluorganizuje polský Institut Adama Mickiewicze, který působí pod značkou Culture.pl v rámci mezinárodního kulturního programu POLSKA 100, který doprovází různé projekty připomínající sto let obnovené nezávislosti Polska. Výstavu také spolufinancuje Ministerstvo kultury a národního dědictví Polské republiky v rámci víceletého programu NIEPODLEGŁA 2017–2021. Projekt dále finančně podpořil Polský institut Praha, české Ministerstvo kultury a zástitu nad výstavou převzali ministři kultury obou zemí. O

Wojciech Fangor, B103, 1966, sbírka Gražyny a Jacka Łozowských

DOPROVODNÝ PROGRAM K VÝSTAVĚ ABSTRAKCE.PL //

Černobílá výzva *Abstrakce.PL*

Zúčastněte se jedinečného video projektu!
V návaznosti na výstavu *Abstrakce.PL* vyhlašuje lektorské oddělení výzvu inspirovanou černobílými geometrickými obrazy polského umělce Ryszarda Winiarského.

„Na našich webových stránkách si můžete od 20. dubna až do skončení výstavy 19. srpna stáhnout krátkou skladbu ve formátu mp3. Právě ta bude sloužit jako hudební podklad k vašemu klipu,“ uvedl lektor David Hrbek. „Obrazová část je na vaší fantazii, měla by ale reagovat na Winiarského obrazy,“ doplnila lektorka Terezie Čermáková. Forma videoklipu je libovolná, kreativitu se meze nekladou – může jít o hraný klip, stejně jako třeba animovaný. Vybrané klipy budou průběžně zveřejňovány na facebookových stránkách MUO LIVE a *Abstrakce.PL*.

Své příspěvky můžete zasílat do 19. srpna 2018 na hrbek@muo.cz.

PROGRAM PRO ŠKOLY

Souznění kontrastů

ANIMAČNÍ PROGRAM PRO POSLEDNÍ DVA ROČNÍKY MŠ A 1. TŘÍDU ZŠ
24. 4. – 29. 6. 2018 | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ – TROJLODÍ
Které barvy k sobě mají blízkost? A co znamená slovo kontrast? Nejen o barevném souznění si budeme povídat v rámci animačního programu, který je inspirován tvorbou umělců polské abstrakce. Děti se hravou formou seznámí s teorií barev a vyzkouší si jejich míchání.
Program vychází ze vzdělávacích oblastí RVP PV Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý a podporuje rozvoj smyslového vnímání a kooperativních dovedností.
délka programu: 60 minut | lektorka: Terezie Čermáková cermakova@muo.cz | 585 514 299

A jako abstrakce

ANIMAČNÍ PROGRAM PRO 1. ST. ZŠ OD 2. TŘÍDY
24. 4. – 29. 6. 2018 | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ – TROJLODÍ
V animačním programu společně vstoupíme do různorodého světa abstraktního umění a vyzkoušíme si, co se pod tímto pojmem ukrývá. Žáci budou

objevovat základní principy abstrahování, prozkoumají přesná pravidla geometrických přístupů i svéráznost gestické malby.

Program vychází ze vzdělávacích oblastí RVP ZV Umění a kultura s důrazem na rozvoj kompetence komunikativní a řešení problémů.

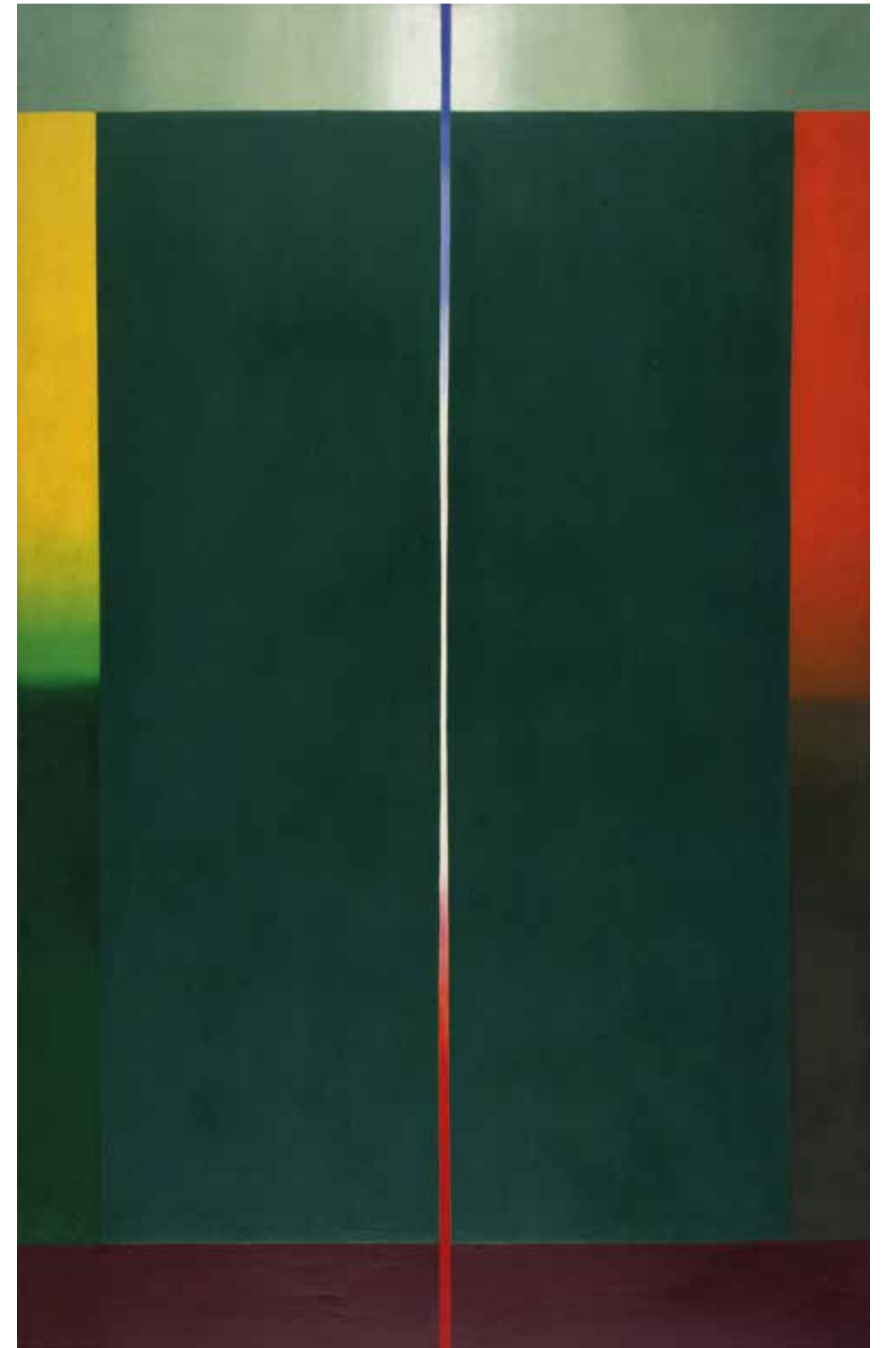
délka programu: 90 minut | lektorka: Terezie Čermáková cermakova@muo.cz | 585 514 299

Abstrakce je mrtvá

ANIMAČNÍ PROGRAM PRO 2. ŽŠ A SŠ
24. 4. – 29. 6. 2018 | MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ – TROJLODÍ
Ač se to nemusí laikovi na první pohled zdát, je abstraktní umění velmi rozmanité. Liší se naturelem jednotlivých autorů a jejich přístupem. Animační program, během něhož budou studenti hledat svůj vlastní abstraktní svět, odtajní i druhou část citátu, který jsme použili pro název tohoto programu.

Program vychází ze vzdělávacích oblastí Umění a kultura a podporuje rozvoj komunikativní kompetence, smyslového vnímání a tvořivosti.

délka programu: 90 minut | lektor: David Hrbek hrbek@muo.cz | 585 514 213

Stefan Gierowski, Obraz CCCXXIII, 1974–1975, sbírka Zachęty – Národní galerie umění, Varšava

Výstavy v Muzeu umění Olomouc loni navštívilo téměř 170 tisíc lidí

Jedenačtyřicet krátkodobých výstav včetně projektů přecházejících z roku 2016 i komorních výstav v kavárnách Café '87, Amadeus a v Divadle hudby a také sedm stálých expozic nabídlo loni Muzeum umění svým návštěvníkům. Do výstavních prostor zavítalo 167 280 lidí.

„S loňskou návštěvností jsme spokojeni. Co nás ale nejvíc těší, je nárůst lidí z dalších částí republiky. Hodně tomu pomáhá vlakový koridor s Prahou, protože cesta k nám z Prahy trvá jen něco málo přes dvě hodiny,“ říká ředitel Muzea umění Olomouc Michal Soukup.

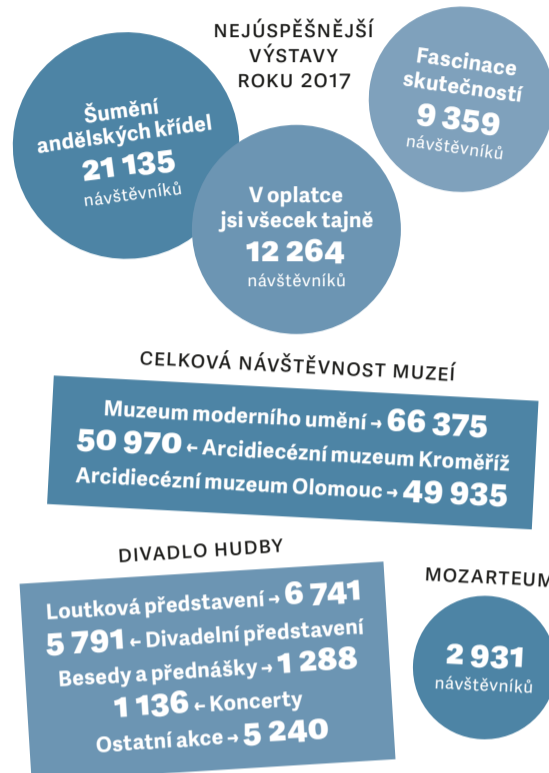
Nejúspěšnější výstavou roku z hlediska celkové návštěvnosti bylo *Šumění andělských křídel* | *Anděl v evropském výtvarném umění*. Kurátoři na ní nabídli návštěvníkům umělecká díla znázorňující anděla vytvořená před a po roce 1900, jejichž charakter se zásadně lišil. Větší část expozice se opírala o tradiční biblickou tradici a ikonografii. Menší část

výstavy pak představovala pokus o postižení anděla jako takového, jeho osobnosti.

Velmi navštěvovaná byla v Arcidiecézním muzeu výstava *V oplatce jsi všecek tajně* | *Podoby eucharistického Krista ve vizuální kultuře*. Nejúspěšnějším výstavním projektem Muzea moderního umění byla *Fascinace skutečností* | *Hyperrealismus v české malbě*.

Nejvíce návštěvníků v jeden den zavítalo do muzea 19. května během Muzejní noci. „Tehdy k nám dorazilo 1320 lidí, a to díky slavnostnímu zahájení akce před naší budovou a hlavně odhalení unikátní pohyblivé sochy *Lupiče* od Davida Černého,“ připomíná tiskový mluvčí Muzea umění Tomáš Kasal.

Návštěvnicky úspěšný rok má za sebou i Divadlo hudby. Do jeho hlediště zavítalo přes dvacet tisíc diváků. „Největší radost nám dělá velký zájem o loutkové představení, která jsou stálíci našeho programu. Snažíme se přivést ty nejlepší soubory,“ podotýká vedoucí produkčního oddělení Alexandr Jeništa.

Letošní Hortus Magicus vypukne už v srpnu společně s Florií

Barokní hudba, tanec, divadelní hry i speciální ohňostroj v kroměřížské Květné zahradě – to vše neodmyslitelně patří k festivalu barokní kultury Hortus Magicus, který v letošním roce mění datum konání. Místo tradičního prvního zářijového víkendu se bude konat už 11. a 12. srpna.

„Právě přesun termínu je největší změnou pátého ročníku. Důvodem je propojení s výstavištěm Floria,“ vysvětluje Ondřej Zatloukal, zástupce ředitele Muzea umění, které je spolupořadatelem festivalu.

„Kroměřížské výstaviště Floria se v srpnu zabývá floristickými instalacemi, které jsou také jedním z pilířů naší akce, a tak jsme Florii nabídli spolupráci. A letošní ročník bude už v jejím znamení. Florii pravidelně navštíví zhruba patnáct tisíc lidí, takže i my jsme se rozhodli termín Hortu Magicu přesunout na srpen,“ dodává Zatloukal s tím, že festival tak bude přístupnější rodinám s dětmi. „Původní termín na začátku září je ve znamení nástupu žáků do škol, což nebylo pro rodiny s dětmi optimální. Přesun na prázdninový víkend snad přivítají,“ věří Ondřej Zatloukal.

Návštěvníci Kroměříže se tak mají o druhém srpnovém víkendu na co těšit. Spolupráce totiž propojí Květnou zahradu, kroměřížský zámek s výstavištěm Floria. „Další novinkou bude společná vstupenka, díky které se můžete pokochat floristickými instalacemi na Florii i barokní kulturou v Květné zahradě a na zámku. Navíc unikátní květinové aranžmá bude i v kroměřížských kostelích a na zámku.“

SVITAVSKÁ SV. ANNA SAMOTŘETÍ OBOHATILA STÁLOU EXPOZICI

Stálou expozici Arcidiecézního muzea Olomouc v březnu obohatila nově zrestaurovaná raně renesanční soška sv. Anny Samotřetí, zapůjčená z kostela sv. Jiljí ve Svitavách.

Drobná soška, patrně z roku 1520, představuje trůnící sv. Annu, jež má na pravém koleni posazeného Ježíška a po jejím levém boku stojí Panna Marie.

„Zcela unikátní jsou drobné dřevěné kolíčky umístěné v uších sv. Anny, které sloužily k připevnění náušnic zhotovených pravděpodobně z drahého kovu,“ říká kurátorka Jana Hrbáčková. Soška sv. Anny Samotřetí mohla být původně určena pro soukromou kapli v některém z měšťanských domů.

Černého Lupič od dubna zase ručkuje po muzeu a pokřikuje

Po zimním spánku se začátkem dubna probudil Lupič na římse Muzea moderního umění. Unikátní socha opět ručkuje a přitom pokřikuje. Jeho zoufalá snaha slézt z budovy muzea probíhá v pravidelných intervalech – vždy v celou mezi 9. a 21. hodinou. Únikovou cestu hledá zhruba deset minut. Lupiče však mohou zastavit nízké teploty do 5°C.

MARKÉTA ONDRUŠKOVÁ

„Dali mi do ruky fotoaparát a řekli: Foť!“

Markéta Ondrušková (*1966)

Pracuje pro Muzeum umění Olomouc jako fotografka od září 2003. Na starosti má dokumentování sbírkových předmětů především v Arcidiecézním muzeu. Fotoaparát neopouští ani ve svém volném čase, za sebou má několik výstav. Je matkou dcery a dvou synů. Kromě rodiny se nově věnuje svému splněnému snu – zahradě. Také ráda háčkuje a maluje kraslice.

V muzejním ateliéru, 2016

Markéta Ondrušková už patnáct let patří k Muzeu umění jako fotografka. Denně dokumentuje umělecké sbírky, ale ráda zachycuje také své okolí, lidi, architekturu a místa s geniem loci.

„Stává se mi velice často, že si v duchu říkám: to by byla super fotka – dnes jsou krásné obláčky, to by se dobře fotila architektura, nebo si pomyslím: tady je nevalné osvětlení, to by se špatně fotila nějaká akce,“ směje se své profesionální deformaci.

„Přemýšlím v duchu nad pracovními aktivitami v místech, kam chodím opakovaně, aby snímky nepůsobily stejným nebo podobným dojmem. Mám-li dokumentovat složitý objekt v ateliéru, předem rozvažuji nasvětlení, úhel pohledu.“

Bez fotografování si svůj život neumí představit. „Fotografie pro mne znamená okamžik. Otisk. Náladu. Popis. Sdělení. Tajemno. Realno. Záznam pozitivního či negativního dění, prostředek šíření informací, obrazový kanál světa. Fotografie je také umělecké vyjádření – zaznamenání skrytých vnitřních energií, okamžiků, pocitů, rozpoložení, nálad, protestů, sdílení viděného s neúčastnými bližními, seberealizace, vytváření památky na rodinné předky, záznamu aktuálních rodinných mezníků, také kulturních, uměleckých hodnot. Slouží jako prostředek digitalizační rekonstrukce historických odkazů pro příští generace, ale i jako prostředek k reklamnímu, propagačnímu použití,“ podkrývá své chápání fotografie.

Člověk miní, škola mění

Její cesta k fotoaparátu však nebyla úplně jednoduchá. Fotit začala sice už ve čtrnácti letech, ale spíš z povinnosti. Tehdy na popud maminky šla z osmé třídy do Brna na Střední uměleckoprůmyslovou školu s představou, že bude studovat grafický obor.

„Ale rozdílové zkoušky, které jsme hned v úvodu prvního ročníku museli absolvovat, u mne dopadly

nejlépe pro obor fotografie, který škola v našem ročníku otevírala. Museli nás rozdělit do šesti oborů – Malba, Grafika, Návrhy hraček a drobného uměleckého průmyslu, Aranžérství, Návrhy nábytku a interiérů a Užitá fotografie v propagaci, vědě a kultuře. Takže mnozí z nás se ocitli tam, kde ani nepředpokládali. Ti, kteří si našli protějšek k výměně obor za obor, se prohodili. Na obor fotografie místo mne žádný zájemce nebyl. Takže u mne to začalo tak, že mi dali do ruky fotoaparát a řekli: Fot,“ směje se.

Postupně se začala s oborem sžívat, i když jí to zpočátku příliš nešlo. „V našem oddělení bylo pět studentů a jen dva už před tím fotografovali, tři jsme byli totální začátečníci. Naš první úkol ke zpracování bylo téma ‚struktury‘. Běhali jsme po Brně, fotili a já se tak seznamovala nejen s městem, ale i s první technikou, fotoaparátem počínaje, lampami ve školním ateliéru, expozimetrem a zvětšovacíím přístrojem ve fotokomoře konče,“ vzpomíná.

Svůj první fotoaparát dostala až po několika měsících studia. „Byl to Pentacon Six, který nám doporučovali ve škole. Než mi ho rodiče pořídili,

S fenkou Lexou na zahradě, Ostrava 1976

fotila jsem asi čtyři měsíce Zenitem. Měl všechno manuální, včetně nastavování clony těsně před expozicí. Začátky byly krušné. Moc mi to nešlo. Nedokázala jsem si ze začátku vůbec představit, že se tím někdy budu živit,“ přiznává.

Pentacon Six byl pro začátečníci Markétu o poznání přívětivější. „Pracovala jsem s ním velice ráda. Měl kvalitnější podání, menší problémy se zrnitostí, lepší zvětšeniny,“ zdůrazňuje.

Podpora od rodičů

Nový přístroj – to byl jen začátek dalších výdajů. „Filmy i fotopapíry nám škola nehradila, celé čtyři roky jsme si materiál museli kupovat sami – na rozdíl od ostatních oborů, kterým vše zajišťovala škola. Zde musím vyjádřit velký dík mým rodičům, kteří mne v tomto směru museli během prvního ročníku zajistit – potřebovala jsem vlastní fotoaparát, vybavenou fotokomoru...“ vypočítává výdaje Markéta Ondrušková.

„Rodiče běžných studentů platili vlak, internát a stravu, mně museli naši kromě běžného kapesného na ubytování a rychlík mezi Brnem a Ostravou, kde jsme tenkrát bydleli, přidávat i na fotografické výdaje,“ zdůrazňuje. „Maminka přitom byla tenkrát na mateřské dovolené s mojí o 14 let mladší sestrou a o 7 let mladší bratr chodil na základní školu,“ dodává.

Přes všechny těžkosti získala základy fotografického řemesla. „Bylo dobré projít si vším a od každého zkusit, co obnáší. Nemůžete nikdy říci, že zvládnete fotografovat vše. Fotografie je obsáhlý termín. Každý se zaměřuje na něco specifického. Někdo fotí módu, někdo dokument, krajinu, reklamu, architekturu, jsou to pestré roviny a každá si žádá jiné nároky a má jiná úskalí, která musí člověk zvládnout. Rozhodně nejvíc mne ale naučila praxe,“ usmívá se.

Po škole do Olomouce

Po maturitě Markéta nenašla nikde práci v oboru. S rodiči se čerstvě přestěhovali z Ostravy do Olomouce, kde nakonec začala pracovat jako aranžérka ve Výstavnictví.

„Naučila jsem se tam natírat, tapetovat, vyrábět šablony písma, posléze s nimi psát texty, chodila jsem také vypomáhat do stolárny, kde krásně vonělo dřevo – to jsem měla nejraději. Jezdila jsem chystat veletrhy do Brna, Liberce, Litoměřic, Prahy,“ popisuje s tím, že fotografování šlo tehdy stranou.

„Měla jsem nějaký útlum, zvažovala jsem, jestli se vůbec hodím pro práci fotografky. Jestli na to mám dostatek schopností. Po dvou letech aranžérství

Studia v Brně 1981

S Janem Hajnem (1988)

Fotografka Památkové péče (1988)

Fotoskupina Miloslava Stibora (1988)

Markéta Ondrušková, Okno, 2015

jsem se přeci jen začala poohlížet po nějakém fotografickém uplatnění, ale musela mne trochu ‚nakopnout‘ moje maminka. Čím déle bych setrvala v roli aranžérky, tím více bych se zřejmě vzdalovala své vystudované profesi.“

Postupně začala obcházet kulturní akce a fotit. Její práce se začaly objevovat i v olomouckém tisku. „Nakonec se mi na základě životopisu ozvali památkáři, potřebovali někoho jako záskok za mateřskou dovolenou – za fotografku Milenu Valuškovou. V lednu 1987 jsem tak nastoupila k Památkové péči,“ popisuje svou další profesní cestu.

Právě práce u památkářů pro ni byla klíčová. Setkala se tam totiž s Janem Hajnem, který ji skutečně vyučil. „Pan Hajn byl už v důchodovém věku a docházel vždy na léto brigádně fotografovat pro Památkovou péči. Sám si míchal vývojky, labo-roval, dělal si zkoušky s vyvoláváním filmů, psal si z toho poznámky, vyvolával při různých teplotách, byl velice přepečlivý, neustále mi s něčím pomáhal, radil... Naučil mne vnímat světlo, trpělivosti, pokoře k fotografii jako takové. Byli jsme po krátké době velice sehraná dvojka, která chodila po Olomouci a fotila kostely, domy v centru města, dvorky, sklepy, krovy, vše, co jsme měli na seznamech k nafocení. Přesně vždy odhadl slunce, světlo, kam půjdeme dřív a kam až druhý den nebo za jiného počasí, a to byla pro mne ta nejlepší škola,“ přiznává Markéta Ondrušková.

„Pan Hajn už bohužel není mezi námi, ale pro mne stále existuje a při své práci jsem kolikrát s ním a vzpomínám, jak by zrovna to, co dělám, vyfotil on.“→

KNIHY
Markéta Ondrušková se ráda a často vrací ke knihám autora Allaina de Bottona Architektura štěstí a Náboženství pro ateisty. „Nedávno jsem si přečetla sbírku básní Místopisy Marka Šobáně. Velmi na mne zapůsobila,“ chválí dílo kolegy z Muzea umění. Mezi její další oblíbená díla patří Všecky krásy světa od Jaroslava Seiferta, Zmizet z pera Petry Soukupové, Žitkovské bohyně od Kateřiny Tučkové nebo román Anny Bolavé Do tmy.

HUDBA
„Velmi ráda a taky často poslouchám Beethovenův klavírní koncert č. 5 ‚Čísařský‘. Dokonce mi paní Inge Kosková věnovala vlastní kresbu, kterou vytvořila na základě poslechu tohoto koncertu,“ chlubí se Markéta Ondrušková. K jejím oblíbencům patří také Antonín Dvořák a Leonard Cohen, Hana Hegerová či skupina Pink Floyd.

Rozlomená doba

velkolepá mezinárodní výstava v režii Muzea umění Olomouc

Obrazy, plastiky, grafiky, časopisy a další díla z celé Evropy, více než padesát zapůjčitelů, čtyři výstavy ve čtyřech zemích a jedna velkolepá publikace – to je Rozlomená doba / Mezi úzkostí a slastí, největší český výstavní projekt připomínající přelomovou dobu mezi léty 1908 a 1928 v dílech střeoevropských umělců. Jeho iniciátorem a také hlavním pořadatelem je Muzeum umění Olomouc, kde výstava slavnostně začne 20. září. Následovat budou reprízy v Krakově, Bratislavě a Pécsi.

„Tak velký projekt Muzeum umění ještě neuskutečnilo, i když o zkušenosti z mezinárodních aktivit se opřít můžeme. Tato výstava zapadá do našeho zaměření na střeoevropský prostor v rámci konceptu Střeoevropského fóra,“ vysvětluje koordinátorka projektu Anežka Šimková, proč se muzeum Rozlomené doby ujalo.

Koncept výstavy vymysleli přední osobnosti české historie umění – Karel Srp a Lenka Bydžovská. Také doprovodná publikace vzniká mimo muzeum, v součinnosti s prestižním nakladatelstvím Arbor vitae societas. To všechno znamená náročnou koordinaci všech zúčastněných, jen majitelů reprodukcí je několik desítek. Také mnoho autorů textů je ze zahraničí.

Uskutečnění takové výstavy předpokládá kromě odborné a jazykové vybavenosti také velkou houževnatost, organizační a komunikační schopnosti. „Času je málo a spolupracovníci jsou rozeseti po celé Evropě. Výstava i kniha jsou v ‚tekutém‘ stavu, stále doplňujeme a korigujeme výběry exponátů, v publikaci zase vyobrazení, ale věci postupují kupředu,“ popisuje Šimková momentální stav příprav. Muzeum umění vyjednává podmínky

Marianne Ullmann, Béscheider, 1925, tempera, plátno, Univerzita aplikovaných umění Vídeň

Rozsáhlá publikace přiblíží vznik střeoevropského moderního umění

Výstavní projekt Rozlomená doba / Mezi úzkostí a slastí doplní velkorysá publikace, která podobně jako čtyři plánované výstavy představí umění přelomové doby mezi léty 1908–1928 ve střední Evropě.

„Kniha, zjednodušeně řečeno, mapuje podmínky a specifika vedoucí ke vzniku moderního umění v jednotlivých nástupnických zemích Rakouska-Uherska,“ říká Martin Souček z nakladatelství Arbor vitae societas, která publikaci připravuje. „Nic podobného zatím neexistuje. Teprve nyní, když na ní pracujeme, zjišťujeme, jak zoufale navzájem

neznáme kulturní dění v zemích, které by si měly být nejbližší. Myslím si, že izolovanost vlastních dějin umění od střeoevropského kontextu, nás zásadně ochuzuje.“

Kniha bude aktuální i za 20 let

Výstava a především vznikající publikace má tuto mezeru natrvalo vyplnit. „Jde nám o to vytvořit knihu, která svým obsahem výrazně přesáhne výstavu a bude aktuální i za dvacet let,“ zdůrazňuje ředitel Muzea umění Olomouc Michal Soukup.

„Snažíme se vždy vydávat knihy, které jsou užitečné, otevírají nové prostory poznání.

Publikace *Rozlomená doba* taková bezpochyby je,“ přitakává Martin Souček.

Autorem zasvěceného úvodu do problematiky bude Karel Srp, který je zároveň autorem koncepce a hlavním editorem knihy. „Následovat bude oddíl esejů reflektující historickou, uměleckou a společenskou problematiku oné ‚rozlomené doby‘, do nichž přispěli svými studii takové osobnosti jako například Steven Mansbach, Christina Lodder, Béatrice Joyeux-Prunel, Jiří Trávníček, Petr Wittlich či Josef Vojvodík,“ vyjmenovává koordinátorka projektu z Muzea umění Anežka Šimková. „Těžiště knihy obsahující konkrétní náhled na výtvarnou scénu střední Evropy tvoří pět zásadních oddílů s uvozujícími texty Karla Srpa a Lenky Bydžovské, umístěnými před rozsáhlými bloky reprodukcí uměleckých děl,“ pokračuje Šimková s tím, že pětidílná koncepce se objeví i v kompozici výstavy Rozlomená doba.

Dalším blokem bude šestnáct odborných statí – sond – od střeoevropských kunsthistoriků zaměřených již na konkrétní problematiku umělecké avantgardní tvorby v období 1908–1928

Sava Šumanovič, Malíř v ateliéru, 1921, Maderna galerie, Záhřeb

výpůjček cenných uměleckých děl ze zhruba deseti evropských zemí. Jedná s kulturními institucemi jednotlivých zemí, ale i soukromými vlastníky v České republice, na Slovensku, v Polsku, Rakousku, Německu, Maďarsku, Francii, Rumunsku nebo v Litvě.

Střeoevropské propojení kultury

Rozlomená doba sleduje obraz vývoje moderního umění v prostoru střední Evropy deset let před zlomovým rokem 1918 a deset let po něm. V historických podmínkách Evropy se i díky válečným událostem rozpadlo něco, co drželo dlouho pohromadě. Svět se proměnil, změnily se nejen hranice, ve všech projevech života vyvstala potřeba nových cest.

Řeč umění, uměleckých děl je ovšem specifická, může se našťastí vzdát často verbálního balastu, posuzování, nacionalistických a vypjatých politických postojů. Řeč výtvarného umění pracuje s jinou výpovědí, s pravdou v obraznosti, v níž se promítá i nové

vnímání světa. A to by mělo být leitmotivem připravované výstavy. Výběr děl tu promlouvá o zrodu moderního umění v kdysi, a dnes opět, společném teritoriu střední Evropy.

Kromě Muzea umění se do projektu zapojily Mezinárodní centrum kultury v Krakově, Galerie města Bratislavy a Janus Pannonius muzeum v Pécsi. Styčných bodů pro tuto součinnost je víc. Muzeum umění v minulosti spolu těmito institucemi uskutečnilo několik projektů. S bratislavskou galerií naposledy úzce spolupracovalo na nedávno skončené výstavě Jozefa Jankoviče. Krakov, Pécs a Bratislava-Staré Město jsou navíc partnerskými městy Olomouce.

„Důležité také je, že si rozumíme v pohledu na potřebu vzájemného poznávání kultury našich zemí a sdílení hodnot, ve vědomí střeoevropského propojení našich zemí,“ dodává Šárka Belšíková, druhá koordinátorka projektu z Muzea umění Olomouc.

Kooperace – základ úspěchu

Týmy z jednotlivých zemí se pravidelně setkávají a řeší koncepční i zcela konkrétní problémy ohledně výpůjček exponátů i tvorby publikace. →

János Mattis-Teutsch, Krajina, 1916/1917, Janus Pannonius Muzeum, Pécs

August Černigoj, Oscillazioni (Charlie Chaplin), 1926, Slovinský divadelní institut

ve sledovaném období. „To je také významný, v takovém rozsahu a spektru dosud nepředstavený, odborný příspěvek publikace. Obdobně to platí o bloku asi sto třiceti medailonů umělců a avantgardních střeoevropských periodik,“ prozrazuje Anežka Šimková.

Stovky reprodukcí

Nejzásadnější je pro publikaci obrazový doprovod. Půjde celkem asi o sedm set padesát reprodukcí. Téměř šest set z nich bude ve střední části knihy jako součást pětidílného katalogu. Zbytek obrázků tvoří snímky doplňující jednotlivé odborné autorové texty, další pak tvoří doprovod rozsáhlé chronologie námi sledovaného období let 1908–1928. Práce na tak velkém a náročném projektu je otázkou spolupráce většího kolektivu lidí. „Vznik knihy je nesmírně složitý organismus, složený z mnoha částí, které musí být vzájemně propojeny. Nejtěžší je myslet přes mnohost na jednotu, dílčí spojit v celek,“ doplňuje nakladatel.

V našem případě jde navíc o českou a anglickou variantu. „Na vzniku knihy se podílejí garanti projektu, editoři, redaktori, autoři textů, překladatelé, grafici, fotografové a další. Důležitá je samozřejmě práce koordináční. Celkem na přípravě knihy pracuje asi třicet lidí, z nichž asi dvě třetiny tvoří autoři, protože publikace je rozsáhlá a členitá,“ připomíná Anežka Šimková. Jazykové variace rozsáhlé knihy se odrážejí také na její grafické podobě. „Musíme zvolit vzdušnější typ grafické úpravy, který umožňuje vypořádat se s rozdílnou délkou textů v jednotlivých jazycích,“ vysvětluje Martin Souček.

2018
EVROPSKÝ ROK
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
#EuropeForCulture

Speciální webové stránky

O mimořádnosti výstavy *Rozlomená doba | Mezi úzkostí a slastí 1908–1928* svědčí také speciální webové stránky, které ji nově doprovázejí – www.muoz.rozlomenadoba/
„Rozhodli jsme se vytvořit samostatný web, protože projekt Rozlomená doba přesahuje parametry klasické výstavy, a to jak mezinárodním, tak časovým rozměrem. První výstava začne letos v září v Olomouci, ta čtvrtá pak uzavře své brány v Pésci až v roce 2020,“ říká tiskový mluvčí Muzea umění Tomáš Kasal.
Návštěvníci na stránkách najdou například informaci o obsahu jednotlivých kapitol výstavy. „Přibližujeme také celkový koncept projektu, představujeme všechny čtyři instituce, které výstavu připravují, a nechybí ani bohatý obrazový doprovod,“ doplňuje Kasal.
Tyto webové stránky nejsou statické, s blíží se výstavou bude jejich obsah bohatší. „Postupně budou přibývat aktuální informace o výstavě, ale třeba i o doprovodných programech pro školy i pro veřejnost,“ uzavírá Tomáš Kasal.

překladatelů a promyšlená koordinace, což zajišťuje nakladatelství Arbor vitae societas ve spolupráci s Muzeem umění a editory knihy. Vzhledem k tomu, že první jazykové mutace budou v češtině a angličtině a měly by se společně tisknout, probíhají souběžně překlady do obou jazyků. Každý text se řeší samostatně. Je to velmi složitý proces.

S blížícím se zahájením výstavy navíc narůstá počet spolupracovníků. Důležitá je především intenzita práce. A ta je od počátku projektu značná. Jde o zásadní projekt muzea v roce 2018 a v důsledku toho se na něm podílí, každý svým dílem, prakticky všichni zaměstnanci – od ředitele přes odborné pracovníky až třeba po řidiče.

Olomoucká výstava bude největší

Výstava zabere celé první patro Muzea moderního umění, celkem je to zhruba tisíc metrů čtverečních. Proto bude v Olomouci nejvíce exponátů. V dalších institucích v Polsku, Bratislavě a Pésci budou výstavní prostory asi třetinové, adekvátně k tomu se sníží i počet vystavených děl. Proto se muzeum s partnery dohodlo, že každý z nich si bude vyjednávat výpůjčky sám.

Koncepce zůstane ve všech zemích stejná, ale výběr exponátů se bude částečně měnit. V konečném výsledku to bude velmi zajímavé, protože každá země bude mít vlastní výstavu, jejíž tvar se uskuteční ve spolupráci s tvůrci celého projektu.

Nyní už je z velké míry jasné, které exponáty návštěvníci uvidí. „Zatím v malém kruhu s potěšením sledujeme tu pestrost výběru, živost a kvalitu uměleckých děl, které poskytují obraz obdobného tvůrčího zaměření ve středoevropských zemích v oněch přelomových letech. Nevím, jestli se to dát označit

Otto Gutfreund, Kubistické poprsí (hlava muže), 1913, Národní galerie v Praze

jako lákadlo, ale kdo výstavu navštíví, zaujme ho koncepce projektu, v němž se setká s dosud běžně u nás neznámou tvorbou. Speciální částí je ta zaměřená na avantgardní časopisy, knihy a plakáty z jednotlivých zemí, které byly tehdy pro umělce velmi významným kulturním komunikačním prostředkem,“ láká návštěvníky Šárka Belšíková.

Výstavní projekt *Rozlomená doba* se koná pod záštitou ministrů kultury V4, na jeho zahájení přijede také předseda Evropského parlamentu Antonio Tajani. O

Rozlomená doba

HLAVNÍ POŘADATEL
Muzeum umění Olomouc

AUTOR KONCEPCE
Karel Srp (Česká republika)

SPOLUPRÁCE
Lenka Bydžovská (Česká republika),
Zsófia Kiss-Szemán (Slovensko), Monika Rydiger (Polsko), Éva Forgács (Maďarsko), György Várkonyi (Maďarsko), Steffen Eigl (Německo)

KOORDINACE PROJEKTU
Šárka Belšíková, Anežka Šimková

SPOLUPOŘADATELÉ
Mezinárodní centrum kultury v Krakově, Galerie města Bratislavy, Janus Pannonius muzeum v Pésci

PODPORA PROJEKTU
Evropská unie, V 4, vlády a ministerstva kultury participujících zemí

VÝSTAVA (250–300 exponátů)
Muzeum umění Olomouc
20. 9. 2018 – 27. 1. 2019

Międzynarodowe centrum kultury, Kraków
5. 3. – 9. 6. 2019

Galeria mesta Bratislavy
27. 6. – 30. 9. 2019

Janus Pannonius Múzeum Pécs
listopad 2019 – leden 2020

muoz
muzeum umění olomouc

MIEDZYNARODOWE CENTRUM KULTURY
INTERNATIONAL CULTURAL CENTRE

GMB
GALERIA MESTA BRATISLAVY

JANUS PANNONIUS MÚZEUM

ARBOR VITAE

• • •
Visegrad Fund
www.visegradfund.org
1918
100
2018

Musím dávat pozor, aby mě sklo nepřeválcovalo, říká slovenský výtvarník Palo Macho

Patnáct sklářských zastavení ozvláštnilo už před Vánoce stálou expozici Arcidiecézního muzea. Všechny je spojuje jméno slovenského umělce a sklářského výtvarníka Pala Macha, který je vytvořil s předními slovenskými autory. Intervencí *Plynutí času / Časová shoda* zároveň vzdal hold jednomu ze svých spolupracovníků, loni zesnulé ikoně slovenského výtvarného umění, Jozefu Jankovičovi.

Projekt spolupráce sklářského výtvarníka a předních slovenských umělců má svůj počátek už v roce 2002, kdy se Palo Macho domluvil s malířem Laco Terenem na tvorbě společných děl. Později začal spolupracovat i s fotografkou Janou Hojstřičovou.

„Zkouška grafitových kreseb ve skle byla zase jako nachystaná pro Svätopluka Mikytu. A poslední nová spolupráce byla s Ivanem Csudaie, šlo o opravdu radostnou práci s medvídky,“ usmívá se Palo Macho.

Pevný bod – Jozef Jankovič

Jedním z největších jmen tohoto projektu byl Jozef Jankovič. „S nápadem spolupráce přišel Peter Michalovič. Já jsem pořád odolával. Jankovičovo dílo jsem znal. Bylo silné, monumentální a v mém zpracování skla jsem dlouho nenacházel společný prostor,“ přiznává Macho. Zlom přišel na výstavě v Danubianě v roce 2010, kde Jozef Jankovič vystavoval objekty řezané vodním paprskem do kovových desek. „Tam jsem pochopil, jakou technologii mohou nabídnout. Řekl jsem to Jozefovi a za čtyři dny přišel s návrhy. Prohlédl si moje objekty, pochopil, co technologie vyžaduje, a za pár dnů přinesl nové návrhy. U nikoho jiného jsem takovou flexibilitu a zanícení pro věc nezažil. Bylo mi jasné, že nám to bude fungovat. Za dva roky jsme měli společnou výstavu,“ dodává Palo Macho.

Instalace v Arcidiecézním muzeu Olomouc Palo Macho / Jozef Jankovič, 2012

Palo Macho s diptychem *Kůže si pamatuje* vytvořeným ve spolupráci s Janou Hojstřičovou

„Spolupráci jsme rozdělili na tři principy. Díla, na kterých jsme pracovali oba společně od začátku. Díla, ve kterých jsem volně použil formy z Jankovičových reliéfů, a díla, která jsem dozoroval technologicky a barevně, ale jinak jsem do nich nezasahoval.“

„Jozef Jankovič pro mě znamenal pevný bod. Radil jsem se s ním nejen o umění. Rád mi referoval o aktuálních událostech z kultury a politiky, které sledoval, objasňoval souvislosti a vztahy. Inspiroval mě ve své tvrdohlavosti. Věřil práci na svém autonomním díle a pracoval. Pořád pracoval. Uměl se nesukutečně bavit lidskou hloupostí. To bylo pro mě ulehčující. Pozici profesora neztratil ani mimo školu. Jeho autorita pramenila z jeho díla a z jeho postojů. Před rokem jsem zorganizoval společný večer se studenty ateliéru skla, kteří ho chtěli poznat osobně. Bylo zajímavé poslouchat jejich rozhovor. Byla radost s ním pracovat. Jozef byl kamarád. Kamarád, který přeje,“ vzpomíná Palo Macho.

Čtyři sta padesát kilometrů do školy

Na počátku sklářské kariéry Pala Macha byla záliba v kreslení, fyzice a šest kilometrů vzdálená sklárna. Ve čtrnácti letech udělal Macho talentové zkoušky na malbu skla a ke svému překvapení putoval na učiliště do Nového Boru. Čtyři sta padesát kilometrů od domova. „Všechny nás to zarazilo, protože jsme si mysleli, že to bude jenom těch šest kilometrů. Odjezdem do severních Čech se všechno změnilo.“

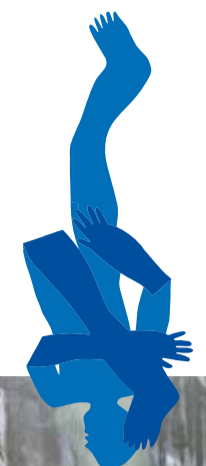
„Sedm let jsem studoval malbu na sklo. Několik let jsem také taval, brousil a leštil skleněné plastiky. Ve škole jsem si vyzkoušel navrhování a realizaci foukaných tvarů, ale já potřebuji pro svou malbu a kresbu skleněnou plochu. V malířské technologii používám transparentní a krycí barvy, drahé kovy, přetavené plochy, listry a hlavně vrstvení jednotlivých malovaných ploch,“ popisuje.

Nejtěžší na práci se sklem je odolat nástrahám, které sklo nabízí. „Nesmíte sklouznout a podlehnout afektům skla. Musíte dávat pozor, aby nás sklo nepřeválcovalo. Technologie, která je náročná, se postupně poddá a přinese výsledky. Vůbec nejtěžší jsou ale ta kila těžkého, rozbitného materiálu, které je nutné pořad přemísťovat a tahat s sebou,“ dodává se smíchem.

Práce v cyklech

Skleněná díla Pala Macha vznikají dlouho. Nejdelší čas věnuje uvážování nad malbou. „Mám rád také den strávený v ateliéru, kdy třeba neudělám ani čárku na sklo nebo dokonce malbu osprchují (sklářské barvy ředěné vodou se dají totiž před výpalem osprchovat), ale vím, že jsem pracoval, že si mohu dopřát ten luxus se jenom dívat na rozmalované sklo. Pracuji v cyklech. Proto moje malba postupuje pomalu,“ přiznává Macho.

Časově náročná je i technologie výpalu skla. „Každá vrstva se vypaluje opakovaně. Poskytuje mi to dostatečný odstup. Na začátku je ale kresba. Snažím se, aby byla definitivní. Přenesením na sklo se z ní stává jenom prvek, součást toho, co vzniká.“ O

→ „Dobrá práce vždy obsahuje syntézu, kooperaci, komunikaci. Ty zásady jsou stejné jako u jiných výstav. Všechny přípravy musí jít dlouhou ruku v ruce, aby byly informace dobře kontrolovatelné. Ideální je sehraný úzký tým, který spolu stále kooperuje. A to zatím funguje,“ pochvaluje si Belšíková.
Překážkou v pořádání výstavy není ani jazyk. V komunikaci vládne angličtina. Složitější situace ale nastává u příprav publikace. Odevzdané texty jsou v češtině, angličtině, němčině, maďarštině, srbsštině, chorvatštině, polštině – tady je tedy potřebný štáb

Anton Jasusch, Žlutý mlýn, 1920–1921, olej, plátno, Východoslovenská galéria v Košiciach

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM KROMĚŘÍŽ LETOS PŘEDSTAVÍ DALŠÍ ČÁST SBÍREK BISKUPA KARLA

Arcibiskupský zámek v Kroměříži se po zimním spánku znovu probudil a už od pátku 23. března se otevřel i veřejnosti. Na návštěvníky letos čekají vedle působivého prostředí památky UNESCO hned dvě nové výstavy, muzejní noc, festival barokní kultury a rozmanitý doprovodný program.

Hlavními výstavními událostmi roku 2018 budou *Knihovna biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcorna* a *Kabinet hudby II*. Zájemci o barokní kulturu se mohou těšit na již pátý ročník festivalu Hortus Magicus, který oživí Květnou zahradu tentokrát v novém srpnovém termínu. Průběh celé sezony pak obohatí programové cykly Muzeum dětem a Muzeum veřejnosti, přibližující sbírky olomouckých biskupů a arcibiskupů malým i velkým návštěvníkům.

Unikátní knihovna biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcorna

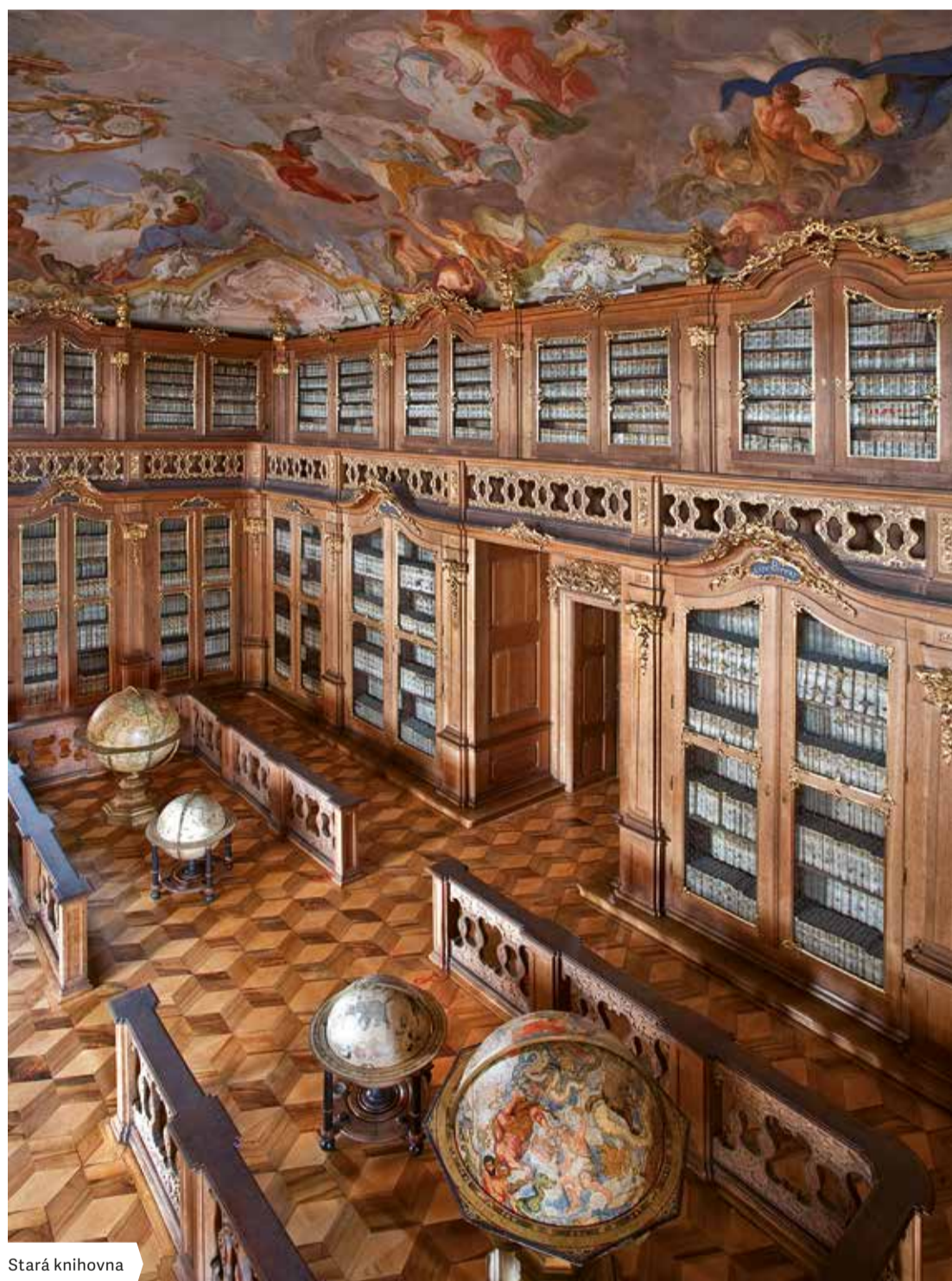
Základy současné kroměřížské zámkové knihovny tvoří někdejší librář olomouckého biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcorna, jehož nejcennější části ukáže od 7. června návštěvníkům nová výstava.

„Lichtenstein budoval sbírku už za svého působení v Salcburku, odkud si přivezl

Návštěvní doba Arcidiecézního muzea Kroměříž (zámecká obrazárna)

OBDOBÍ	DNY	HODINY
23. 3. – 2. 4.	pá – po	9.00 – 15.30
3. 4. – 30. 4.	so – ne	9.00 – 15.30
1. 5. – 30. 6.	út – ne	9.00 – 16.30
1. 7. – 31. 8.	út – ne	9.00 – 17.30
1. 9. – 30. 9.	út – ne	9.00 – 16.30
1. 10. – 31. 10.	so – ne	9.00 – 15.30

na Moravu stovky knih – velkou část z nich ve světlé pergamenové vazbě, která je pro kroměřížskou knihovnu typická. Knížní kolekci pak v roce 1691 daroval diecézi a svým nástupcům v úřadě. Tehdy šlo o zhruba tři a půl tisíce svazků. S pořizováním nových knih pokračoval biskup i v dalších letech a v době svého skonu na podzim 1695 se mu podařilo její rozsah intenzivními nákupy zdvojnásobit. Nyní tvoří Lichtensteinovu knihovnu asi osm tisíc svazků,“ říká kurátor výstavy Miroslav Myšák s tím, že ve své době to byla patrně největší moravská knihovna.

Stará knihovna

Výstava *Knihovna biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcorna* představí spolu s katalogem výtvarně, tematicky i provenienčně nejzajímavější svazky. Vedle toho se návštěvníci seznámí s vlastním procesem nabývání knih, jejich vazbou a uložením. K prohlédnutí budou i grafické listy, které patřily ke knihovně.

„Na výstavě by měl být také globus a barokní měřicí přístroje, které nám zapůjčilo Národní technické muzeum. Dalekohledy a další fyzikální předměty byly totiž za dob biskupa Karla důležitou částí knihovny,“ připomíná kurátor výstavy.

Hudba spojila biskupa a císaře

Olomoucké barokní ikoně – Karlu II. z Liechtensteinu-Castelcorna – se bude věnovat také nová stálá expozice Arcidiecézního muzea Kroměříž – *Kabinet hudby II*. Na biskupově dvoře komponovali významní skladatelé jako Pavel Josef Vejvanovský a Heinrich Ignaz Franz Biber, jejichž díla budou součástí nové expozice. Veřejnost do ní bude moci poprvé nahlédnout také ve čtvrtek 7. června.

„Kabinet hudby II. prezentuje hudební provoz za doby působení Karla II. z Liechtensteinu-Castelcorna a představuje fond hudebního archivu, který je svým rozsahem

a obsahem rukopisů zcela unikátní,“ upozorňuje kurátorka Pavla Ryšavá.

Právě láska k hudbě spojovala mimo jiné biskupa Karla a císaře Leopolda I., který ji sám skládal. „Expozice dává návštěvníkům možnost nahlédnout na podobu hudby na císařském dvoře, který udával směr a určoval hudební vkus, v kontextu biskupského dvora reflektujícího všechny umělecké aspekty doby a svým záběrem dalece překračujícího regionální hranice,“ dodává kurátorka s tím, že na vybraných ukázkách pak bude možné pozorovat, jak se vliv císařského dvora šířil a jak jej kopírovaly dvory církevních i světských hodnostářů.

Rodinné soboty i procházky s kurátory

Návštěvníci kroměřížského zámku se mohou těšit také na výtvarné workshopy, prohlídky s tablety i odborné přednášky. Pravidelný doprovodný program, který připravili lektoři edukačního oddělení Muzea umění ve spolupráci s kurátory, začne hned v dubnu.

Od začátku dubna si mohou návštěvníci kroměřížského zámku opět vyzkoušet prohlídku s tablety v doprovodu samotného biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcorna. „Sen biskupa Karla je aplikace vytvořená především pro rodiny s dětmi. Zkušenosti z minulých sezón nám ale potvrdily, že interaktivní a tvořivá forma prohlídky dokáže zaujmout všechny věkové kategorie,“ říká lektor Petr Hudec. Biskup Karel na vás bude na zámku v Kroměříži čekat vždy první sobotu v měsíci v 10 hodin.

S novou sezonou se do nabídky doprovodných programů vrátí i cyklus workshopů Ateliér Tizian. Výtvarný program navazující na díla dávných mistrů ze zámecké obrazárny bude pro malé návštěvníky připraven také první sobotu v měsíci, a to od 14 hodin. A na co se mohou děti těšit? „Dubnový ateliér bude zaměřený na portrét, v květnu zase prozkoumáme umění krajomalby a v červnu se proměňme v restaurátorskou dílnu,“ nastínila lektorka Terezie Čermáková,

Zábavný průvodce – aplikace Sen biskupa Karla

co v následujících měsících čeká nejmenší návštěvníky zámku.

Arcidiecézní muzeum Kroměříž si pro své návštěvníky připravilo i jednu novinku. Ve spolupráci s kolegy z Národního památkového ústavu a Arcibiskupství olomouckého nabídne od června do září pravidelné Středy s odborníky – cyklus přednášek, který představí skvosty uměleckých sbírek olomouckých biskupů a arcibiskupů na kroměřížském zámku. V rámci tohoto cyklu se můžete vydat s našimi kurátory na Procházky biskupskými sbírkami, a to vždy první a poslední středu v měsíci od 17 hodin.

„První procházka povede do obrazárny, kde představíme osobnost a tvorbu italského malíře Filippa Abbiatiho. V druhém červnovém setkání se můžete těšit na prohlídku Kabinetu hudby,“ prozradila Jana Macháčková, vedoucí oddělení Arcidiecézního muzea Kroměříž.

Noc muzeí a galerií 2018

Mezi již tradiční akce na kroměřížském zámku patří Noc muzeí a galerií. K té se

Stálá expozice Kabinet hudby

Arcidiecézní muzeum Kroměříž připojí i letos, a to ve středu 9. května a propojí ji rovnou s Nocí literatury. Muzeum tak naváže na loňský ročník a do akce se zapojí speciálním programem Pod křídly Merkura, který seznámí návštěvníky formou krátkých zastavení s tím nejnepohodlnějším a nejzajímavějším z kroměřížských sbírek. O

KALENDÁŘ AKCÍ BŘEZEN – ČERVEN

pátek 23. 3.	ZAHÁJENÍ NÁVŠTĚVNICKÉ SEZONY NA ARCIBISKUPSKÉM ZÁMKU KROMĚŘÍŽ
sobota 7. 4.	MUZEUM DĚTEM
10.00	Sen biskupa Karla (prohlídka s tablety)
14.00	Ateliér Tizian (workshop pro rodiny s dětmi)
sobota 5. 5.	MUZEUM DĚTEM
10.00	Sen biskupa Karla (prohlídka s tablety)
14.00	Ateliér Tizian (workshop pro rodiny s dětmi)
středa 9. 5.	NOC MUZEÍ A GALERIÍ (16.00 – 21.00)
16.00 – 18.00	S kohoutem na hlavě (výtvarná dílna pro děti)
17.00 – 19.30	Pod křídly Merkura (komentované prohlídky biskupských sbírek)
sobota 2. 6.	MUZEUM DĚTEM
10.00	Sen biskupa Karla (prohlídka s tablety)
14.00	Ateliér Tizian (workshop pro rodiny s dětmi)
středa 6. 6.	MUZEUM VEŘEJNOSTI
17.00 – 18.00	Procházky biskupskými sbírkami
čtvrtek 7. 6.	VERNISÁŽE
16.00	Knihovna biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcorna Kabinet hudby II. Sběrka Karla z Liechtensteinu-Castelcorna
středa 27. 6.	MUZEUM VEŘEJNOSTI
17.00	Procházky biskupskými sbírkami

Začátek roku se v muzeu nesl v duchu císařských slavností, vzpomínání i reinstalace

Arcidiecézní muzeum patří od konce ledna císařským slavnostem, které návštěvníkům představuje výstava *Koně v piškotech | Slavnosti na dvoře císaře Leopolda I.* Ta se do Olomouce přestěhovala z Kroměříže a díky unikátním grafickým listům přibližuje velkolepost císařského dvora Leopolda I., a to včetně koňského baletu.

Muzeum moderního umění využilo začátek roku k reinstalaci stálé expozice *Století relativity*, jejíž novou podobu spatřili první návštěvníci na začátku března. Společně s tím začala výstava z cyklu *Pohledy do sbírek Muzea umění – Malíř sběratelem | Kresba a grafika ze sbírky ak. mal. Miloslava Holého*. Konec března pak patřil olomoucké kresličce Inge Koskové a retrospektivní přehlídce jejího díla.

V Divadle hudby vzdali hold své bývalé ředitelce Libuši Šlezarové – u příležitosti jejich nedožitých pětadesátých narozenin je zde výstava unikátních panenek z její dílny.

Na výstavu Jozef Jankovič | *Plynutí času* navázal také pohybový workshop *Světelná kresba*. Jeho účastníci pomocí speciálních světelných zdrojů kreslili kolem sebe v úplné tmě tvary inspirované Jankovičovým dílem. Jejich světelné pohyby zachytila na dlouhou expozici fotografka Muzea umění Tereza Hrubá.

Velkolepé slavnosti na císařském dvoře ukazuje výstava *Koně v piškotech | Slavnosti na dvoře císaře Leopolda I.* Do Olomouce se v lednu přestěhovala z Kroměříže a pomocí dobových grafických listů, divadelních kostýmů a obrazů přibližuje císařský dvůr druhého nejdelší vládnoucího českého krále Leopolda I. Název *Koně v piškotech* pak navazuje na velkolepý koňský balet, kterým dědeček Marie Terezie oslavil svůj sňatek se španělskou infantkou. Balet, tedy ne už ten koňský, byl také součástí lednové vernisáže.

Na začátku března skončila výstava mapující tvorbu velké osobnosti slovenského umění Jozefa Jankoviče. Jeho dílo je po všech směrech inspirující a využil toho také francouzský choreograf Pierre Nadaud, který se svými studenty z JAMU předvedl přímo v expozici performanci. Odrážel v ní témata Jankovičovi vlastní – konfrontaci jedince se společností, politikou a mocenskou silou, otázky vnitřní integrity člověka a síly jeho vlastních postojů v závislosti na proměnách okolí.

U příležitosti nedožitých pětadesátých narozenin bývalé ředitelky Divadla hudby uspořádali její kolegové výstavu *Skříňka Libuše Šlezarové*. Představuje se na ní její dílo, především rozličné panenky, které vytvářela od roku 1975.

Stálá expozice *Století relativity* se hned se začátkem roku návštěvníkům muzea uzavřela. Prošla reinstalací, dostala nové osvětlení a v Obrazárně se změnila šedé stěny na bílé. Veřejnost měla poprvé možnost spatřit pozměněnou expozici 8. března společně s nově zahájenou výstavou z cyklu *Pohledy do sbírek Muzea umění – Malíř sběratelem | Kresba a grafika ze sbírky ak. mal. Miloslava Holého*. To si nenechal ujít ani vnuk Miloslava Holého, restaurátor Petr Berger.

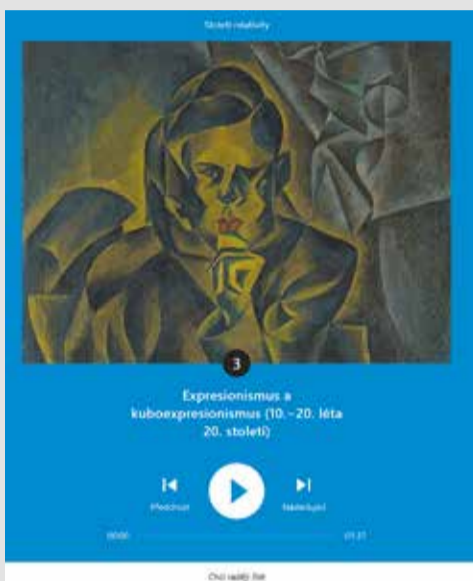

Konec března patřil v Muzeu moderního umění kresbě, a to přímo té olomoucké. Nová výstava mapuje životní dílo jedné z nejlepších českých kreslířek – Inge Koskové.

Stálými expozicemi vás provede nový hlasový průvodce

V čínštině, korejštině, ale i němčině, ruštině, angličtině, polštině a samozřejmě v češtině provede návštěvníky stálou expozici Arcidiecézního muzea webová aplikace – hlasový průvodce, kterého si zájemci mohou nahrát do telefonů, tabletů či obdobných zařízení. Pokud nebudou mít k dispozici vlastní přístroj, mohou si zapůjčit zdarma muzejní tablet. Podmínkou poslechu jsou sluchátka, aby se návštěvníci navzájem nerušili. I ty však lze zapůjčit. Obdobnou možnost mají zájemci také v Muzeu moderního umění v nově reinstalované stálé expozici *Století relativity*, která mapuje výtvarné umění 20. století.

„Využití aplikace je velmi jednoduché a intuitivní. Lidé ji najdou na našem webu www.muo.cz na dvou místech: v záložkách Pro návštěvníky nebo Výstavy.

Po kliknutí na ikonu audioguide si vyberou z nabízených jazyků a posléze zvolí stálou expozici v Arcidiecézním muzeu nebo v Muzeu moderního umění. Průvodce si nahrají do telefonu přes muzejní wi-fi nebo vlastní data,“ vysvětluje mluvčí muzea Tomáš Kasal. „Návštěvníci mohou průvodce poslouchat ve sluchátkách nebo – pokud jim to více vyhovuje – si texty číst. Jednotlivá zastavení jsou v expozici označena čísly a pro lepší orientaci jsou v průvodci fotografie nejvýraznějších exponátů,“ doplňuje Kasal.

Jestliže se do muzea chystá zájezd nebo větší skupina lidí, je praktičtější nahrát si audioguide do telefonu či tabletu už doma. „Pokud si třeba třicet lidí začne naráz stahovat aplikaci, tak to může muzejní wi-fi

sít zpomalit. Běžně však nahrávání trvá jen pár vteřin,“ upozorňuje mluvčí.

„Rádi bychom poděkovali Statutárnímu městu Olomouc, bez jehož finančního příspěvku by audioguide nevznikl,“ dodává Kasal.

UŽITEČNÉ ÚDAJE

Hlasový průvodce → muo.cz/audioguide

Wi-fi → v AMO u šatny a prodejny publikací, v MMO u pokladny

Půjčení sluchátek → vratná záloha: 100 Kč
Jednorázové hygienické návleky na sluchátka: 20 Kč

Zapůjčení tabletu v AMO → zdarma

Audioguide vznikl za finanční podpory Statutárního města Olomouc

Muzejní noc dokáže, že komunikace nezná hranice

Olomoucká muzejní noc vypukne opět po roce v pátek 18. května a Muzeum umění u toho samozřejmě nebude chybět. Zatímco loni bylo hlavním tahákem odhalení ručkující sochy Lupiče od Davida Černého, tentokrát jsme připravili neobvyklý program plný interaktivních prvků spojujících návštěvníka s muzeem.

„Zaměříme se zejména na rozmanité možnosti komunikace mezi návštěvníkem, vystavenými výtvarnými díly a zástupci některých důležitých muzejních profesí a netradičně propojí také Divadlo hudby s objekty Muzea moderního umění a Arcidiecézního muzea,“ říká Marek Šobáň, vedoucí edukačního oddělení MUO.

Muzeum bude otevřené zdarma od 15 do 22 hodin, program začne v 18 hodin. Na návštěvníky bude kromě výstav čekat hned několik zastavení. „Například pro rodiny s dětmi budou k dispozici oblíbené samoobslužné pracovní listy, jejichž prostřednictvím poznají tvůrčím způsobem aktuální výstavy – Abstrakce.PL a Inge Kosková: Kresby,“ poddhaluje Šobáň plány na Muzejní noc.

Zajímavou zastávkou bude Divadlo hudby, kde edukátoři a produkční připraví netradiční formu prezentace výtvarného díla za pomoci vizuálních efektů. „Těšit se můžete na zajímavou světelnou instalaci,“ usmívá se Šobáň.

Při Olomoucké muzejní noci sehraji důležitou roli i další komunikační prostředky. „Stanou se mimořádnými průvodci pro návštěvníky všech věkových kategorií a zároveň jim umožní pohovořit se zajímavými lidmi z oblasti provozu výtvarného umění,“ zdůrazňuje vedoucí edukátorů.

Program pak završí podobně jako v loňském roce koncert na terase Café 87. „Tentokrát nám zahraje olomoucká kapela Bunny Klub, která také naváže na technologické pojetí Muzejní noci, hraje totiž elektronickou hudbu,“ prozrazuje produkční Divadla hudby Jan Hlavsa.

ŠÁRKA A PETR BERGEROVI

„Určitě nestačí, aby byl restaurátor jen technik a zručný řemeslník“

Přes třicet let pracují s těmi největšími poklady výtvarného umění. Rukama jim prošla díla gotických i renesančních mistrů, Andrey del Sarto, Paola Veronesa, Francisca Solimeny, Karla Škréty, Petra Brandla, Jana Kupeckého, Paula Trogera, Franze Antona Maulbertsche, z těch mladších Václava Špály, Rudolfa Kremličky, Antonína Procházky, Antonína Slavíčka a mnoha dalších. Manželé Šárka a Petr Bergerovi, kteří pokračují v rodinné restaurátorské tradici, spolupracují již mnoho let s Muzeem umění Olomouc. Tento vztah je natolik úzký, že dokonce muzeu nabídl část sbírky kresby a grafiky významného malíře Miloslava Holého, dědečka Petra Bergera.

CHCETE MUZEION DO SCHRÁNKY? STAŇTE SE ČLEMEM SPOLKU PŘÁTEL MUZEA UMĚNÍ.

SPOLEK PŘÁTEL MUZEUM UMĚNÍ OLMOUC
PŘIHLÁŠKA DO SPOLKU PŘÁTEL MUZEA UMĚNÍ OLMOUC

JMÉNO:
ADRESA:
PSČ:
DATUM NAROZENÍ:
E-MAIL:
TEL.:
DATUM PŘIHLÁŠENÍ:

OZNAČTE TYP ČLENSTVÍ:

- ČLEN | 400 Kč
 STUDENT (15 – 26 LET) | 200 Kč
 SENIOR (NAD 60 LET) | 200 Kč
 RODINNÉ ČLENSTVÍ (2 DOSPĚLÍ, 2 DĚTI) | 500 Kč

PLATBU ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ LZE ROZLOŽIT DO DVOU PLATEB (PRVNÍ – DO 30. ČERVNA, DRUHÁ – DO 30. ŘÍJNA)

→ SOUHLASÍM SE ZPRACOVÁNÍM MÝCH OSOBNÍCH ÚDAJŮ

INFORMACE SI PŘEJI ZAŠÍLAT:

- POŠTOU E-MAILEM

PŘIHLÁŠKU LASKAVĚ ODEVZDEJTE V POKLADNĚ MUZEA UMĚNÍ OLMOUC NEBO ZAŠLETE NA ADRESU:

Spolek přátel Muzea umění
Muzeum umění Olomouc
Denisova 47, 771 11 Olomouc

PŘIHLÁŠKU LZE VYPLNIT TAKÉ ELEKTRONICKY NA www.muo.cz

Petr Berger restauruje více než osm metrů vysoký obraz Oslavení sv. Václava

Šárka Bergerová (*1959) Petr Berger (*1961)

akademičtí malíři a restaurátoři absolventi Akademie výtvarných umění v Praze, obor restaurování výtvarných děl v oboru pracují od roku 1985/1986.

od roku 1991 jsou držitelé licence Ministerstva kultury pro restaurování malířských uměleckých děl, polychromovaných plastik i nástěnných maleb.

specializují na restaurování malířských uměleckých děl – závěsných obrazů a nástěnných maleb, součástí jejich práce jsou komplexní restaurátorské průzkumy

Trvalé bydliště máte v Praze, ale už před lety jste se odstěhovali do Orlických hor. Proč? Byli jste v centru dění – není to nepraktické?

Vůbec ne. Na práci máme více času a plně soustředění. Čím jsme starší, tím více dáváme přednost klidné práci v ateliéru. Ruch velkoměsta nám nechybí. Užíváme si vesnické pospolitosti i vesnického života se vším, co k tomu patří. Navíc nás provázejí psi, upsali jsme se briardům, což je francouzský dlouhosrstý ovčák. Od náročné práce, která vyžaduje soustředění, utíkáme k psím aktivitám, především k pasení ovcí, k čemuž byli briardi historicky šlechtění. Je zajímavé, že i když po mnoho generací se pastevecké vloh u psů nesledovaly, dnes zjišťujeme, že se neztratily. Naši psi to mají v krvi a pasení je jejich milovaná činnost. Pohled na šťastné psy, kteří dělají to, k čemu je vedou pudy, nám je největší odměnou a relaxací.

Co dělá městský člověk, který přesídí na vesnici?

To je případ ad případu. My jsme před 25 lety našli krásnou malou vesničku v podhůří Orlických hor, do jejíž komunity jsme okamžitě zapadli. Nic tady nechybělo a nechybí – je tu školka, příjemná venkovská malotřídka, útulná hospůdka na návsi, úžasné, proslavené koupaliště, lyžařský vlek i další sportoviště, dva obchody a obecní knihovna, kde se pořádají kulturní akce, nádherná příroda v těsném sousedství... Jsou tu bezvadní chytří lidé, které nikdo neoblbně. Jsme součástí komunity a je nám tu skvěle! Šárka už šesté volební období pracuje v obecním zastupitelstvu, což přináší spoustu životních zkušeností. Praha nám vůbec nechybí.

Umění a řemeslo

Je restaurátor umělec?

To je zapeklitá otázka. Protože se restaurátor „dotýká“ uměleckého díla, musí umět kreslit a malovat, musí složit náročnou talentovou zkoušku a absolvovat příslušnou školu. Navíc se musí v oboru

celoživotně vzdělávat, neztratit přehled. Na jednu stranu musí mít sebevědomí natolik velké, aby ho to nesvazovalo při práci na často velmi vzácných dílech, na druhou stranu musí mít vědomí pokory a sebezapření, aby se do restaurování nesnažil příliš promítat svoji osobnost. Je to velmi komplikovaný vztah. Pokud máme krátce odpovědět na vaši otázku, určitě nestačí, aby byl restaurátor jen technik, řemeslník.

Která práce z poslední doby pro vás byla v nějakém ohledu nej...?

Není lehké vybrat jednu práci, ale nesmírně zajímavý byl například průzkum oltářního obrazu Petra Brandla ve Vysokém Mýtě, který jsme prováděli vloni na podzim. Jde o Brandlovo největší „české“ dílo, které visí v kostele sv. Vavřince ve výšce 4 až 11 metrů a od roku 1938, kdy tvořilo stěžejní exponát výstavy „České baroko“, se kromě nás k němu nikdo nedostal. Zjistili jsme například, že uprostřed je obraz hodně poškozený a jen velmi ledabyle opravený a ze zadu na vrcholu rámu je štítek „Prag – Hohenmauth“, z čehož vyplývá, že to sedmimetrové nesmírně vzácné plátno muselo na výstavu do Prahy cestovat vlakem nezabalené, a tak někdo nalepil průvodku přímo na rám...

Hodně pracujete pro Muzeum umění Olomouc. Restaurovali jste třeba dvě díla Paula Trogera, která byla přes 200 let považována za ztracená. Obrazy „Sv. Petr při souboji s Šimonem Mágem“ a „Sv. Pavel na apoštolském koncilu v Jeruzalémě“ našli odborníci před deseti lety celé ztmavlé v kostelíku sv. Václava v Račicích na Třebíčsku. Jak dlouho trvala jejich obnova? Kolik to stojí času a peněz?

Jen velmi těžko lze popsat, jak časově náročné je takové restaurování. Každý obraz vyžaduje svůj čas a na obrazech se nepracuje „osm hodin denně pět dní v týdnu“. Některé řemeslné úkony vyžadují technologické pauzy, na práce uměleckého charakteru musíte mít „náladu“ – třeba k obtížnější retuši

je nezbytné přistupovat s vědomím, že jste na ni duševně připraven, soustředěn, že vás nebude nic rozptylovat. Co se týká financí, tak u těchto dvou obrazů se cena za kompletní restaurování pohybovala okolo 120 tisíc korun.

Obnovovali jste malby na kočáru kardinála Troyera, který je ikonou stálé expozice Arcidiecézního muzea. Našli jste něco, co vás překvapilo?

Tam jsme se setkali s poměrně nečekaným objevem. Pod obrazem s alegorickým námětem Triumfu obnovujícího se dne nad nocí – silně poškozenou olejomalbou nalepenou na zadní stěně kabiny kočáru, jsme objevili originální výzdobu kočáru – motiv „Charitas“ – Křesťanské lásky. Restaurovali jsme potom oba obrazy, takže dnes je možné při vhodných příležitostech prezentovat i onu původní malbu.

Pro Muzeum umění jste restaurovali také soubory italských, holandských, vlámských mistrů a také díla středoevropského barokního malířství. Loni navíc skončila poměrně rozsáhlá záchrana obrazů v Arcibiskupském zámku v Kroměříži – zaujalo vás něco při této práci?

Odborně snad ani ne, ale dostalo nás to, jak funguje systém přidělování grantů a výběrových řízení obecně. Jde totiž přímo proti tomu, co by mělo být při obnově památek nejdůležitější, což je – alespoň podle nás – památka sama o sobě, kvalita restaurování a osobní zodpovědnost restaurátora jako samostatného „koncového“ subjektu. Obecně lze říci, že úřednický nastavené podmínky pro obnovu památek se stávají stále absurdnější. Jsme rádi, že tato velká akce, které jsme byli malou součástí, nakonec znamenala výrazné vylepšení stavu kroměřížské obrazárny, ale pro restaurátory to nebyla příliš příjemná práce právě pro zbytečnou administrativu. Pro nás to byla životní zkušenost; uvědomili jsme si, že se ničeho podobného už v budoucnu účastnit nechceme.

Když půjdeme hlouběji do minulosti, tak v polovině devadesátých let jste zkoumali nejvzácnější obraz Arcibiskupství olomouckého

Šárka Bergerová u restaurovaného vozu kardinála Troyera s jedním ze svých briardů

– Apollón a Marsyas od Tiziana. Jaký byl důvod průzkumu a co jste zjistili?

Ve zkratce šlo o to, že se v té době objevila v Benátkách dobová kopie tohoto obrazu, avšak s trochu odlišnou kompozicí. Historik umění Jaromír Neumann (který byl v 60. letech, kdy dílo restauroval František Sysel, předsedou ministerské komise pro restaurování a tímto obrazem se profesně zabýval) se nejprve s žádostí o nové prozkoumání obrazu právě ve vztahu k této kopii obrátil na restaurátora Sysla. Ten to odmítl, a tak požádal naši rodinu. Pracovali jsme na tom s rodiči a bratrem. Naším úkolem bylo zjistit, zda se pod konečnou podobou díla nedají vysledovat odlišnosti kompozice, které by doložily, že ona zmíněná (sama o sobě nekvalitní) kopie mohla vzniknout přímo během Tizianovy práce. Hypoteticky by tak mohla dokumentovat určité stadium rozpracované malby. Nám se pomocí celoplošného rentgenogramu podařilo prokázat, že ona nekvalitní kopie konkrétní fázi práce na Tizianově obraze skutečně zachycuje. Bohužel naše práce vyvolala kromě odborného zájmu i ne zcela příjemné reakce, byť lokální. S jejich dozvuky se setkáváme i po dvaceti letech dodnes... ale to už je úplně jiný příběh. Faktem zůstává, že naposledy byl Tizianův obraz restaurován před půl stoletím, což už je doba pro platnost jakéhokoliv restaurátorského zásahu limitní. Navíc, vzhledem k mimořádnému významu, by si toto dílo zasloužilo nový průzkum, který by využil dostupné předchozí poznatky i možnosti nejmodernějších zobrazovacích metod, což by o něm mohlo přinést nová poznání.

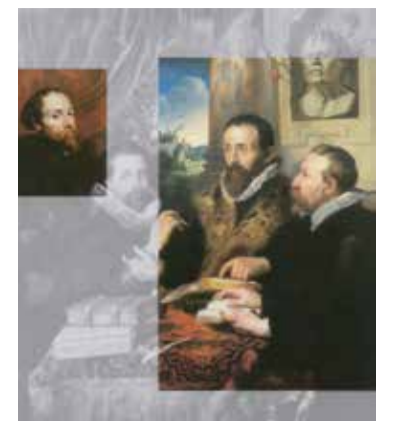
Tradice versus moderní postupy

Jakým způsobem k restaurovanému dílu přistupujete?

Pokaždé od bodu „nula“.

Můžete to trochu rozvést?

Nikdy nevíte, co se vám dostane do ruky, proto musíte počítat se vším. Zažili jsme zaručeně vzácné originály, předměty dědických tahanic, ze kterých →

PŘÍBĚHY OBRAZŮ

Rozřezaný obraz napodobitele Rubense

Restaurování tohoto obrazu bylo velmi zajímavou kapitolou našeho profesního života. Rádi na to vzpomínáme už proto, že jsme se dotkli mistrovského díla. Navíc jsme mohli spolupracovat s vynikajícím olomouckým historikem umění Luborem Machytkou, který byl také celoživotním přítelem Petrových rodičů (Vlastimil a Alena Bergerovi byli významní restaurátoři, pozn. red.). Naposledy jsme si na tuto práci vzpomněli při návštěvě Palazzo Pitti ve Florencii, kde jsme stanuli před Rubensovým obrazem Čtyři filozofové.

V roce 1998 jsme se dostali k obrazu, který byl veden ve sbírkách jako kopie dle Rubense ze 17. století. Zjistili jsme, že většinu obrazu kryje přemalba, pod kterou jsou excelentně vypracované detaily, a že obraz je po odstranění přemalby víceméně přesnou kopií detailu známého Rubensova obrazu. Rentgenologický průzkum odhalil četné autorské změny. Obraz však někdo v minulosti brutálně oříznu, takže šlo o pouhou část výjevu Rubensova obrazu.

Podle údajů, které jsme zjistili v průběhu práce, objevil doktor Machytka v kroměřížském depozitáři obraz vedený jako stará kopie autoportrétu Rubense. Portrét muže se (opět) shodoval s detailem na zmíněném obraze. Následný průzkum potvrdil, že se jedná o další část obrazu z Olomouce, který kdosi v minulosti rozřezal na několik kusů a přemaloval, aby obrazy mohly být prezentovány odděleně... a po mnoha letech se obě části sešly v našem ateliéru. Bylo to velmi emotivní. A to i proto, že po odstranění všech přemalby bylo možné konstatovat, že se jedná o opravdu mimořádně kvalitní malbu, která – už jenom kvůli nalezeným autorským změnám – nemůže být pouhou kopií Rubensova známého díla.

VÝSTAVA V OPLATCE JSI VŠECEK TAJNĚ PŘEDSTAVUJE PRAŽSKÉMU PUBLIKU NĚKOLIK NOVINEK

Po Olomouci a Plzni se v polovině března přestěhovala výstava *V Oplatce jsi všecek tajně do Prahy, a to přímo do Strahovského kláštera. Tam také skončí její putování po České republice, které začalo loni v březnu v Arcidiecézním muzeu Olomouc.*

„Výstava sleduje různé podoby eucharistické úcty, která se ve středověku stala jedním z ústředních témat evropské kultury. Reprezentativní expozice přibližuje roli umění na cestě k pochopení a přijetí Boží přítomnosti v proměněné „oplatce“ i jeho schopnost zpřístupňovat komunikaci člověka s Bohem,“ přibližuje hlavní myšlenku výstavy její autorka a kurátorka Muzea umění Olomouc, Helena Zápalková.

Dané téma je představeno zejména prostřednictvím děl pozdního středověku, která doplňují pečlivě vybraná díla mladší, ať již z doby barokní či 20. století.

Strahovské unikáty

Olomoucké muzeum se jako spoluorganizátor podílí také na strahovské výstavě. Pro návštěvníky si kurátoři připravili hned několik novinek, které nebyly v Olomouci ani Plzni k vidění.

Tou neviditelnější změnou je prostředí, ve kterém je výstava instalována. Barokní sál letního refektáře kláštera s bohatou výzdobou si vyžádal úpravu koncepce instalace a stal se její unikátní součástí. Částečnou obměnou však prošla také skladba exponátů. Mezi ty nejvýznamnější novinky patří pozdně gotická desková malba *Poslední večeře z Rokycan* či socha *Odpočívajícího Krista*, původem z kostela sv. Mikuláše ve Znojmě. Z mladších exponátů návštěvníky jistě zaujme také manýristická socha *Vítězného Krista* z náhrobku strahovského opata a pražského arcibiskupa Jana Lohela nebo barokní velkoformátové plátno *Pohled na Jeruzalém z ptačí perspektivy s výjevy Kristových pašijí*. Obraz je veřejnosti představen vůbec poprvé. O

Výstava V oplatce jsi všecek tajně potrvá na Strahově od 16. března do 20. května 2018.

Odpočívající Kristus, Jižní Morava, po roce 1500
Jihomoravské muzeum ve Znojmě

České kolektivní domy se přestěhovaly do Liberce

V polovině února skončila v Muzeu moderního umění výstava *Bydlet spolu | České kolektivní domy mapující fenomén sdíleného bydlení v Česko-slovensku. Nyní ji můžete opět spatřit v liberecké Oblastní galerii.*

„Společný projekt Muzea umění Olomouc, Oblastní galerie Liberec a Alšovy jihočeské galerie si dal za cíl představit nejvýznamnější architektonické projekty a realizace kolektivního bydlení uplynulého století,“ říká kurátorka výstavy Klára Jenišťová.

Výstava v Liberci potrvá až do 10. června, poté se přesune do jižních Čech.

Van Dyckův Karel I. s Henriettou se na chvíli vrátili do Londýna

Jeden z klenotů obrazové sbírky olomouckých biskupů a arcibiskupů, obraz *Anglický král Karel I. a jeho žena Henrietta Marie* od Anthonise van Dycka (1599–1641) je v současnosti zapůjčen na prestižní přehlídce v Londýně. Výstava odkrývá sběratelské aktivity a povahu uměleckých předmětů, které shromáždil anglický král Karel I. Jeho sbírka byla ve své době jednou z nejcennějších v Evropě a obsahovala díla věhlasných umělců jako byli Tizian, Holbein, Mantegna či Dürer ale také jeho současníků Petra Pavla Rubense či králova dvorního malíře Anthonise van Dycka.

Po revoltě a popravě krále v lednu 1649 byla jeho sbírka rozprodána v aukcích. Kroměřížský obraz získali obchodníci s uměním bratři Imstenraedové a v roce 1673 jej společně s množstvím jiných obrazů prodali olomouckému biskupovi Karlovi z Lichtensteinu-Castelcornu.

Výstava vůbec poprvé v historii znovu shromáždila část

nejcennějších pokladů královny sbírky a představila je veřejnosti jako ucelený soubor. Kroměřížský portrét má v příběhu van Dyckova působení na anglickém královském dvoře zvláštní místo. Je to jeden z vůbec prvních obrazů, které Anthonis pro Karla I. namaloval a zároveň je to obraz, který byl určený do privátních místností královny paláce. Není proto prvoplánově reprezentativní, ale skrývá v sobě i zvěst lásky královského páru.

Charles I: King and Collector
Royal Academy of Arts, Londýn
27. ledna – 15. dubna 2018

Na Academia Film Olomouc se přihlásilo čtyři a půl tisíce dokumentů z celého světa

Dosud nejnáročnější výběr čekal pořadatele 53. ročníku Mezinárodního festivalu populárně-vědeckých filmů Academia Film Olomouc (AFO), který se uskuteční ve dnech 24. – 29. 4. 2018 na Univerzitě Palackého a v Divadle hudby. Do tří soutěžních kategorií (Mezinárodní soutěž, Česko-slovenská soutěž, Soutěž krátkých filmů) se přihlásilo rekordních 4 432 snímků z celého světa. Dramaturgové nakonec vybrali 59 dokumentů.

Soutěž o hlavní filmové ceny AFO budou např. velkolepé divácké hity *Světlo na Zemi* od vlivného přírodovědce Davida Attenborougha, *Skrytý oceán 3D* oceánologa Jeana-Michela Cousteaua nebo biografie o slavné biologice, odbornici na chování šimpanzů Jane Goodall z produkce National Geographic. V Česko-slovenské soutěži se o Cenu inno utkají např. výpravná *Planeta Česko* nebo okouzující slovenská senzace *Nesmrtelný les*.

Britská BBC přihlásila své nejlepší projekty

„Na letošní AFO se přihlásilo rekordní počet filmů. Naši dramaturgové tento surový diamant otesávali půl roku a výsledkem je skutečně nejlepší soutěžní výběr v historii festivalu. Proces hodnocení byl někdy absurdně těžký. Několikrát jsme byli nuceni vyřadit i filmy s Davidem Attenboroughem, které se tematicky

zdvojovaly s již vybranými favority,“ komentuje ředitel festivalu Jakub Ráliš. Příliš mnoho kvalitních filmů je také důvod, proč se organizátoři letos poprvé rozhodli zavést speciální nesoutěžní sekci semifinále. Návštěvníci AFO 2018 tak nebudou ochuzeni o projekce celé řady dalších skvělých počínů.

O Cenu RCPTM (Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů) za nejlepší mezinárodní populárně-vědecký dokumentární film se na festivalu utká 19 snímků z USA, Kanady, Velké Británie, Irsku, Austrálie, Francie, Rakouska, Německa, Finska nebo Polska.

Česko-slovenská soutěž nezakrývá velké ambice

Velká očekávání vzbuzuje také Česko-slovenská soutěž, která je důkazem strmě rostoucí kvality populárně-vědecké produkce obou zemí. „Dnes už není problém vybrat 20 špičkových filmů z 50 přihlášených. To je ostatně také jeden z důvodů existence našeho festivalu. Věříme, že přispíváme k celkovému zlepšení vědecko-populárního filmového prostředí,“ komentuje Ráliš výběr 17 snímků, které budou soupeřit o Cenu inno za nejlepší česko-slovenský populárně-vědecký dokumentární film.

Fascinující výpravy do české a slovenské přírody

Jsou mezi nimi také první celovečerní film o české přírodě s názvem *Planeta*

Česko i svět podle termitů – dokument o české výzkumné expedici odhalující překvapivá fakta ze života prastarých termitů.

Pozornost zasluží i nový dokument fotografa a režiséra Jana Svatoše – *Archa světel a stínů*, který vypráví zapomenutý příběh dokumentárních průkopníků, manželů Martina a Osy Johnsonových, dle slov režiséra „z doby, kdy filmování v Africe bylo nebezpečnější než lvi či malárie.“

Také Slovensko má výrazného kandidáta, a to opět v osobě režiséra Erika Baláže, jehož *Vlčí hory* na AFO 2014 dosáhly na Cenu diváků. Erik Baláž tentokrát uvede výpravnou podívanou *Nesmrtelný les*, dokument o rozmanitém životě v jádru staletého a dodnes jakkoliv neporušeného přírodního zázraku, který se rozkládá pod slovenským Kriváněm. O

AFO 2018 nabídne největší a nejlepší výběr filmů v historii festivalu. Na návštěvníky budou čekat dokumenty o přírodě, technice i lidské společnosti.

CELKOVÉ POČTY

Na AFO 2018 se celkově přihlásilo **4 432 filmů** z celého světa (loni to bylo 3 000 filmů).

Dramaturgové do soutěžních kategorií vybrali finálních **59 filmů** (loni to bylo 52 filmů).

Mezinárodní soutěž: 19 snímků
Česko-slovenská soutěž: 17 snímků
Soutěž krátkých filmů: 23 snímků

5 FILMOVÝCH CEN FESTIVALU ACADEMIA FILM OLOMOUC

• Cena za RCPTM* za nejlepší mezinárodní populárně-vědecký dokumentární film
* Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů

• Cena inno za nejlepší česko-slovenský populárně-vědecký dokumentární film

• Cena za nejlepší krátký populárně-vědecký film

• Cena studentské poroty Univerzity Palackého v Olomouci

• Cena diváků AFO

Divadlo hudby vrcholí sezonu mimořádným hostem – Národním divadlem moravskoslezským

V dramaturgii uváděných představení v probíhající sezoně jsme se věnovali jedinci různorodě konfrontovanému s okolím a světem, jemuž čelí, a které ho jako člověka nezbytně spoluutváří. Národním divadlem moravskoslezským, jako mimořádným hostem, bude v sobotu 14. dubna završeno toto dramaturgické zaměření jarní části sezony, sledující jednotlivce vystaveného rostoucí komplikovaností světa kolem nás.

Obyčejný život neboli Tělo a bitevní pole

Jako první v České republice inscenovalo Národní divadlo moravskoslezské hru *Obyčejný život* současného dánského autora Christiana Lollikeho. Lolike je uměleckým šéfem divadla Sort Hvid v Kodani a mezinárodní pozornost si získal uvedením hry Manifest 2083 o zločinu Anderse Breivika. Lolike se ve svých hrách zabývá morálními i politickými problémy současného západního světa, jeho texty odkrývají stinné stránky moderní společnosti ať už na příkladu domovů seniorů, manipulativnosti médií, náboženství, migrační krize, terorismu, ekologie či popkultury. I přes uvedená témata je v jeho tvorbě obsažen i typický severský humor vyznačující se absurditou i sebeironií, humor černý s lehkou příměsí deprese.

Hra *Obyčejný život* s podtitulem *neboli Tělo a bitevní pole* nemá klasickou dramatickou stavbu a dalo by se říci, že je esencí výše jmenovaných témat. Jedná se o hru záměrně nastolující různé modelové situace a přitom vytvářející prostor k divácké polemice. *Obyčejný život* z různých úhlů zkoumá existenční krizi způsobenou srovnáváním života s fikční realitou kolem nás a umocněnou střetem bezstarostné popkultury s nejpalčivějšími problémy dnešní společnosti. Velký atak rozličných vjemů a různorodých možností dnešní doby není téměř možné pojmut, což může vést na jedné straně k vnitřní vyprázdněnosti, na straně druhé ke vzniku fóbií. Moderní člověk přeci musí být individualita, aby se dokázal prosadit, ale souvisí individualita ještě s vlastními názory? Je důležitější naše vlastní existence, nebo její obraz důsledně budovaný pro naše okolí?

Hlavní ostravská profesionální scéna předznamenává tímto titulem a související programovou linií vznik vlastní komorní scény a dává prostor mladým tvůrcům a dramaturgické otevřenosti. Inscenační tým ve složení **Josef Kačmarčík** (režie), **Sylvie Rubenová** (dramaturgie) a **Mariana Kuchařová**

(scéna a kostýmy) pojal text na jevišti hravým a nápaditým způsobem jako „expozici člověka 21. století.“ V designově pojatém pokojíku připomínajícím vybavení sitcomů, v prostoru takto vymezeném „živým exponátům“, spolu koexistují tři osoby a vedou vytrvalý dialog nad osobní situací. Jednotlivé scény jsou vynalézavě rozehrávány a zdánlivá fádnota scénografie je „rozbíjena“ a proti očekávanému významově „podrývána“. *Obyčejný život* je pro herce souboru NDM **Jiřího Sedláčka**, **Petru Lorencovou** a **Davida Janoška** výraznou příležitostí, při které mohou uplatnit nejen nadání pro činoherní souhru, ale i pro fyzickou hereckého projevu. Jsou všemožné tlaky, které v dnešní době zažíváme jen „obyčejným životem“ a přináší je každé údobí, nebo je možné s nimi vědomě pracovat a postavit se jim? Je jisté, že se v inscenaci hraje stoprocentně o nás tady a teď.

Novecento, strhující příběh geniálního klavíristy

Začátek května přivede do Divadla hudby Davida Prachaře a Emila Viklického v komorním představení *Novecento* pražského Divadla Viola. Diváci se mohou těšit na strhující příběh geniálního klavíristy Novecenta, který se odehrává na lodi brázdící oceán mezi Evropou a Amerikou. Novecento byl odložený novorozeně, které námořníci objevili v podpalubí. V průběhu let se chlapec naučil hrát na klavír tak, že i Bůh tančil, pokud se někdo neřídil... V představení, které svým divákům nabídne Divadlo hudby ve **čtvrtek 3. května** od 19 hodin, excelují David Prachař, který za něj dokonce získal Cenu Thálie, a olomoucký rodák a vynikající klavírista a skladatel dnes již světově proslulosti Emil Viklický. Ten letos slaví významné životní jubileum. Olomoucké Divadlo hudby, kde často koncertoval, mu takto může aspoň symbolicky popřát k narozeninám.

Taneční Lehká Zem

Po projektu *Vystavení performance*, mimořádně uváděném v hlavním výstavním prostoru, se vracíme k pohybovému divadlu opět na prknech Divadla hudby. V autorské inscenaci *Lehká Zem*, kterou uvedeme **11. dubna**, vystupuje trojice performerů, s jejichž tvorbou jste se již v Olomouci mohli setkat. Konkrétně se sólovými představeními Viktora Černického (Parolapolea, Česká Taneční Platforma 2017 – nominace v kategoriích Taneční inscenace roku a Tanečník roku), Tomáše Janyšky (monOchromy) a Jazmíny Piktorové (Na jazyku vlas). V autorských sólových pracích kladli důraz na intimitu setkání s divákem, silnou fyzickou přítomnost performerů a hledání autentického jazyka ve vztahu k lidské vůli a identitě. Druhé dva jmenované jste mohli vidět při premiéře inscenace Pierra Nadauda *La part des choses* v září 2017 v Divadle hudby.

Viktor Černický, Tomáš Janyška a Jazmína Piktorová jsou autoři-choreografové a performeré, jejichž tvorba spočívá v hledání vlastního tělesného výrazu na poli fyzického divadla, současné klaunády, tance a cirkusu. Společně vystudovali v Ateliéru Fyzického divadla na JAMU v Brně. Jako interpreti vystupovali v představeních *L'Amour: Experiment* (Jaro Viňarský, Marika Smreková 2015), *Chaos Srdce* (Daniel Gulko 2015), *Farewell* (Dominique Boivin 2016) nebo *He War* (Majida Khattari 2015). Individuálně spolupracují s víceletými českými i zahraničními umělci a sdruženími, mezi jinými se Ctiborem Turbou, Tantehorse, tYhle, Le Cabaret Nomade a dalšími. Jsou zakladateli a členy spolku ZDRUHESTRANY, který sdružuje tvůrce ze širokého spektra žánrů fyzického divadla a tance.

„Lidský rod jako kolektiv může trvat neko-
nečně. Smrt je individuální, a vědomí toho
pomáhá v pochopení světa. Popření smrti je

popřením toho, co je individuální.“ Alejandro Jodorowsky

Trojice fyzických performerů a tanečniců se v *Lehké Zemi* věnuje základním existenčním otázkám, jakými jsou hledání životní jistoty, neustálá touha po lidském kontaktu a neodbytná přítomnost smrti. *Lehká Zem* je tělesnou reflexí tří charakterů, které se žádostivě vrhají do rytmického pátrání po hranicích mezi bytím a nebytím. Představení se odvíjí od hledání vztahů mezi jednotlivcem a kolektivem, jež se neodehrává v logických strukturách formulovaných vět, ale ve zkušenosti a paměti lidského těla.

Lehká Zem, choreografie a performance: Viktor Černický, Jazmína Piktorová, Tomáš Janyška. Dramaturgie: Tomáš Hubáček, Scénografie: Stanislav Cibulka, Light design: Jonáš Garaj, Hudba: Panáčik. Premiéra 1. dubna 2017, Štúdio12, Bratislava.

TALK SHOW DAVIDA HRBKA V DIVADLE HUDBY

9. 4. 2018 → S režisérem
Janem Hřebejkem

← 28. 5. 2018
Se senátorem a lékařem
Lumírem Kantorem

27. 6. 2018 →
S herečkou a zpěvačkou
Barborou Polákovou

DH
v
DH

DIVADLO DĚTEM

neděle

15. dubna 2018
/// 16.00 hod

VĚTRNÁ POHÁDKA TEÁTR PAVLA ŠMÍDA / HOSÍN

Vitr od pradávna na světě je, jednou jako ničící živl, jindy přítel člověka. Je všude a nikde. Je, i není vidět. Kde a jak vlastně vítr začíná, a kam fouká?

Potulný učitel Větrovec cestuje po světě, a kam ho vítr zavane, tam o něm vypráví – pohádku o dětech od větrného mlýna. Když ze světa zmizel vítr, vydaly se hledat krále větru, aby ho vrátil zpět.

V představení se hraje s dřevěnými marionetami s drátem, vedenými shora na nitích. / www.teatr.cz

neděle

20. května 2018
/// 16.00 hod

OŠKLVÉ KÁČÁTKO DIVADLO U STARÉ HEREČKY DOUBRAVICE U ČESKÉ SKALICE

S příchodem jara se všechno probouzí k životu a na svět přicházejí mláďata. Čtveřici vajec každou chvíli začnou prskat skořápky. Jedno z nich je ale zvláštní. Odchylka? Chyba? Omyl? Je jinakost prokletí, nebo dar? Nebo obojí?

Nebohť ptáče vypadá jinak než ostatní a je proto terčem posměšků a opovržení. Podaří se mu překonat všechna příkoří? Pokud ano, snad přijde zasloužená odměna...

V pohádce se představí tzv. manekýni ve tvaru zvířecích podob.

Milí rodiče, nemůžete-li přijít s dětmi na naši víkendovou pohádku, přijďte některý jiný den. Zavolejte do pokladny Muzea umění Olomouc, jsou-li volná místa. Od pondělí do středy v 8.30 a 10.00 hodin hrajeme pro mateřské a základní školy a hlediště nemusí být vždy plně obsazeno. Zbývle vstupenky prodáme rádi vám. Pokladnu máme otevřenou vždy od úterý do neděle od 10 do 18 hodin. **Rezervace na www.muo.cz nebo pokladna@muo.cz, nebo na tel. čísle 585 514 241.** Rezervované vstupenky vyzvednete nejpozději hodinu před začátkem představení. Divadlo i bar otevřeno hodinu před představením. Kfesa v sále nejsou číslována.

+ **pohádková dílna**
k nedělním představením 45–60 min / rezervace nutná
johncapkova@muo.cz

Pohádková dílna v novém roce oblékne nový kabát. Po nedělní pohádce přijde trocha akce. Méně tvoření u stolu, za to víc pohybu v divadelním sále. **Přijďte prozkoumat svět divadla všemi smysly.**

Abstrakce.PL

**Abstrakce
v polské
malbě
1945–2017**

20. dubna 2018–
19. srpna 2018

v Muzeu
moderního umění,
Denisova 47,
Olomouc

**Abstrakcja
w malarstwie
polskim
1945–2017**

20 kwietnia 2018–
19 sierpnia 2018

w Muzeum Sztuki
Współczesnej
Denisova 47,
Ołomuniec

**Abstract Art
in Polish
Painting
1945–2017**

20 April 2018–
19 August 2018

at the Museum
of Modern Art,
Denisova 47,
Olomouc